

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćen tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 7/10 i 3/23), a u vezi sa članom 20. i 28. Zakona o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/15 i 10/18), na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 33. sjednici, održanoj 28.06.2024. godine,
d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o poslovanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica za period 01.01.-31.12.2023. godine, usvojen Odlukom Upravnog odbora, broj: 02-1983/24 od 11.06.2024. godine.

II.

Izvještaj iz tačke I. ovog Zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/24
Datum, 28.06.2024. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:

1 x Ministarstvo zdravstva,
1 x Stručna služba Skupštine,
1 x JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica,
putem Ministarstva,
1 x a/a.

INSTITUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

Fra Ivana Jukića 2, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina
tel.+38732 448 001 / fax.+38732 448 000
www.inz.ba / info@inz.ba / IDB 4218900490003

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU ZA RAZDOBLJE 01.01. - 31.12. 2023.

DIREKTOR

Senad Huseinagić

April 2024.

1. UVOD

1.1. PRAVNI OKVIR

JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica je pod tim nazivom osnovan Zakonom o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj 05/15). Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao osnivač ove ustanove, određuje njen položaj, nadležnost i ovlaštenja, i druga pitanja od značaja za funkcionisanje i rad Instituta.

Vodeći se globalnom inicijativom za širenjem interdisciplinarne saradnje i komunikacije u svim aspektima zaštite zdravlja ljudi i životinja, JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica nastaje kao krovna ustanova koja objedinjuje javno-zdravstvenu i veterinarsku djelatnost, te se u Općinskom sudu Zenica registruje kao pravni sljednik JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, rješenje broj 043-0-Reg-15-000979. Istovremeno Rješenjem Općinskog suda u Zenici, broj 043-0-Reg-15-000980, briše se iz sudskog registra JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona.

Od 01.01.2016. godine, po okončanim administrativno-tehničkim procedurama, usklađenim sa važećom zakonskom regulativom, prestaje sa radom i Veterinarski zavod, te kao organizaciona jedinica, postaje dio JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 10/18) na 61. sjednici Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, održanoj 28.06.2018. godine, djelatnost Instituta je proširena na zaštitu bilja, te je osnovana posebna organizaciona jedinica: Zavod za zaštitu bilja.

Institut ima svojstvo pravnog lica i upisan je u sudski registar nadležnog Suda u Zenici.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona, kao osnivač JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane, obavezuje Institut, jedan put godišnje da analizira poslovanje u protekloj godini, te da tu analizu u formi godišnjeg izvještaja dostavlja Osnivaču na analizu i usvajanje.

1.2. DJELATNOST INSTITUTA

Osnovna djelatnost Instituta, osim Zakonom o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, definisana je i Statutom Instituta. Ona sada predstavlja znatno obimnije polje djelatnosti, i to:

- 1) predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svog rada,
- 2) provodi zdravstveno statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova za područje Kantona,
- 3) prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova na području Kantona,
- 4) planira, organizuje i provodi aktivnosti promocije zdravlja i zdravstvenog vaspitanja stanovništva,
- 5) učestvuje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje hroničnih masovnih bolesti,
- 6) prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području Kantona, te predlaže mjere za unapređenje stanja u oblasti,
- 7) provodi preventivno vaspitne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama, kao i fakultetima za područje Kantona,

- 8) koordiniše, usklađuje i stručno povezuje rad zdravstvenih ustanova za područje kantona,
- 9) kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite i nadzora sa epidemiološkom analizom stanja na području Kantona i provodi protivepidemijske mjere, te nadzire provođenje obaveznih imunizacija,
- 10) obavlja raspodjelu obaveznih vakcina zdravstvenim ustanovama na primarnom [1] nivou zdravstvene zaštite na području Kantona,
- 11) nadzire provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protivepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje Kantona,
- 12) obavlja sanitarnu hemijsku i sanitarnu mikrobiološku dijagnostičku djelatnost,
- 13) učestvuje u izradi i provođenju pojedinih programa zdravstvene zaštite u vanrednim prilikama,
- 14) stručno-metodološki nadzire i usmjerava rad higijensko-epidemioloških službi na području Kantona,
- 15) sarađuje sa drugim zdravstvenim ustanovama na području Kantona, kao i sa nadležnim organima lokalne samouprave i drugim ustanovama i organizacijama od značaja za unapređenje javnog zdravlja,
- 16) planira, organizuje i provodi djelatnost kontinuirane medicinske edukacije i kontinuiranog profesionalnog razvoja u sektoru zdravstva,
- 17) izrađuje, implementira i evaluira projekte u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite,
- 18) provodi obuku zaposlenih za sticanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i ličnoj higijeni lica, koja rade u proizvodnji i prometu životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
- 19) obavlja hemijske, bakteriološke, serološke, toksikološke i virusološke preglede i ispitivanja u vezi sa proizvodnjom i prometom životnih namirnica, vode, vazduha i predmeta opšte upotrebe, kao i preglede u vezi sa dijagnostikom zaraznih i nezaraznih bolesti,
- 20) ispituje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
- 21) provodi mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
- 22) predlaže i provodi aktivnosti na unapređenju sistema zdravstvene bezbjednosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opšte upotrebe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravlje,
- 23) vrši zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim licima u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti,
- 24) daje stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja, proširenja, promjene ili prestanka rada zdravstvene ustanove u skladu sa članom 56, 58. i 60. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
- 25) vrši sanitarne preglede zaposlenih koji se obavezno provode radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika,
- 26) učestvuje u provođenju vanjske provjere kvaliteta stručnog rada u drugim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi,
- 27) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom iz oblasti zdravstva koji su dodijeljeni zavodu za javno zdravstvo.

Djelatnost Instituta iz veterinarske djelatnosti uključuje obavljanje sljedećih poslova:

- 1) prati, analizira i proučava stanje u pogledu pojave, kretanja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza,
- 2) obavlja terensku i laboratorijsku dijagnostiku zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza,

- 3) prati i analizira preventivna i zaštitna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja životinja,
- 4) planira i organizuje mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi sprječavanja širenja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti kod životinja,
- 5) obavlja laboratorijske pretrage proizvoda životinjskog porijekla i vode radi utvrđivanja zdravstvene ili higijenske ispravnosti i kvaliteta,
- 6) prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline na zdravstveno stanje životinja,
- 7) obavlja laboratorijske pretrage rezidua i drugih biološki aktivnih materija u životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, hrani za životinje i vodi,
- 8) obavlja ispitivanja radioaktivnih materija na i u životinjama, u proizvodima životinjskog porijekla i u hrani za životinje i vodi,
- 9) obavlja toksikološka ispitivanja životinja, proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje,
- 10) pruža stručnu pomoć veterinarskim organizacijama i proizvođačima proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje,
- 11) obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom, kao i propisima iz oblasti veterinarstva, a koji su dodijeljeni veterinarskom zavodu,
- 12) vrši kontrolu ispravnosti repromaterijala za proizvodnju svih namirnica,
- 13) vrši kontrolu zdravstvene ispravnosti sirovina za prehrambenu industriju,
- 14) učestvuje u zaštiti zdravlja stanovništva od rezidua, upotrijebljenih aditiva, herbicida, insekticida, hormona, antibiotika, anabolika, teških metala, radionukleida i drugih sredstava koje se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji.

Tokom 2018. godine, Skupština Zeničko-dobojskog kantona je usvojila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju JU Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, čime je djelatnost Instituta proširena i na zaštitu bilja.

Djelatnost Instituta iz oblasti zaštite zdravlja bilja uključuje obavljanje sljedećih poslova:

1. identifikacija rezidua pesticida i drugih štetnih materija u i na biljkama koje se koriste za ishranu ljudi i/ili životinja,
2. identifikaciji teških metala i drugih nedozvoljenih materija u i na biljkama koje služe za ishranu ljudi i/ili životinja,
3. praćenje koncentracije alergena u okolišu te davanje preporuka građanstvu u saradnji sa javnim zdravstvom,
4. izdavanje upozorenja i sprečavanje širenja štetnih organizama putem savjeta i uputstava za upotrebu proizvoda za zaštitu bilja i putem obavještanja javnosti i relevantnih službi,
5. vršenje specijalnih laboratorijskih testova bilja, biljnih proizvoda i objekata u svrhu dijagnosticiranja štetnih organizama,
6. pružanje stručnog mišljenja poljoprivrednim proizvođačima u vezi sa zdravljem bilja,
7. vršenje istraživačkih i razvojnih aktivnosti u oblasti zaštite bilja,
8. vršenje dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije i dekontaminacije radi zaštite zdravlja bilja,
9. vršenje i drugih poslova koji imaju za cilj unapređenje i zaštitu zdravlja bilja, a sa svrhom zaštite zdravlja ljudi i životinja koji te biljke konzumiraju.

Institut, pored gore utvrđenih poslova, obavlja i sljedeće poslove:

- 1) vrši druge laboratorijske analize koje su potrebne radi cjelovitijeg obavljanja djelatnosti Instituta,
- 2) implementira projekte koji doprinose unapređenju zdravlja ljudi, životinja i biljaka, kao i projekte koji doprinose osiguranju proizvodnje i prometa zdravstveno ispravne hrane,

- 3) implementacija poslova iz oblasti ruralnog razvoja,
- 4) učestvuje u uspostavi i funkcionisanju sistema reagovanja u kriznim situacijama,
- 5) pruža stručne konsultantske usluge iz djelatnosti rada Instituta, a posebno iz oblasti sigurnosti hrane,
- 6) ostvaruje stručnu i naučnu saradnju na međunarodnom planu,
- 7) vrši naučno-istraživačku djelatnost,
- 8) vrši nastavnu djelatnost u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
- 9) vrši procjenu higijenskih uslova u životnoj i radnoj sredini i njihovih uticaja na zdravlje,
- 10) obavlja izdavačku djelatnost iz djelokruga svoga rada.

Pored djelatnosti upisane u sudski registar, Institut može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti upisane u sudski registar, ako se one u manjem obimu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

1.3. SJEDIŠTE, IDENTIFIKACIONI BROJ

Sjedište Instituta je na adresi Fra Ivana Jukića br. 2, Zenica.

Institut je registrovan kod Općinskog suda u Zenici, pod brojem 043-0-Reg-15-000979 od 20.10.2015.

Institut je upisan u registar obveznika direktnih poreza pod ID brojem 4218900490003, od 26.10.2015.godine, a u registar obveznika indirektnih poreza nije registrovan, a u registar obveznika indirektnih poreza registrovan je, na osnovu Rješenja br. 04/1-17-1-UPJR/1-7848-2/19 od 20.12.2019. godine po kom je upisan u Jedinostveni registar obveznika indirektnih poreza.

Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 06-37-6642/15 od 03.11.2015. godine izvršena je promjena titulara sa JU Zavod za javno zdravstvo na JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane, i na taj način je potvrđeno ovlaštenje za obavljanje djelatnosti preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koja uključuje upotrebu otrova iz II i III grupe, dok je obim ovlaštenja utvrđen Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 03-37-2837-3/15 od 03.06.2015.godine. Promjenom sjedišta skladišta za DDD Rješenjem Federalnog ministarstva zdravstva broj 03-37-6422-3/17 od 29.11.2017.godine odobreno je obavljanje djelatnosti preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koja uključuje upotrebu otrova iz II i III grupe, ostaju na snazi.

1.4. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Svi finansijski izvještaji JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica za obračunski period od 01.01. do 31.12.2023. godine u potpunosti su urađeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).

Finansijski izvještaji Instituta sačinjeni su po načelu historijskog troška. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim periodima predstavljenim u ovim finansijskim izvještajima i u skladu su sa računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

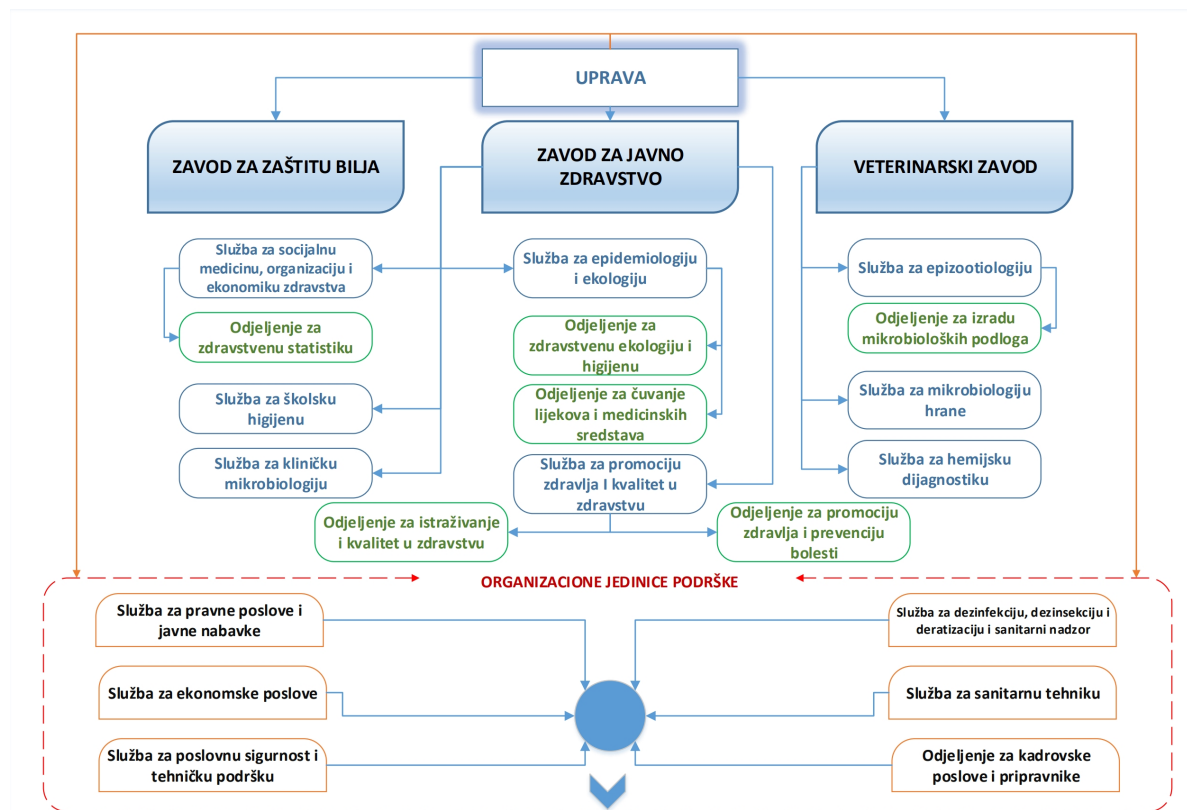
Institut, kao javna ustanova primjenjuje računovodstvo za preduzeća.

JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane primjenu računovodstvenih politika definisao je i internim Pravilnicima, usvojenim od starne Upravnog odbora Instituta.

2. ORGANIZACIONA STRUKTURA

Sve navedene poslove Institut obavlja preko svojih organizacionih jedinica koje su uređene Statutom Instituta i Pravilnikom o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i to:

3. LJUDSKI RESURSI

Najvažniji resurs Instituta su svakako njegovi uposlenici. Ukupan broj zaposlenih u Institutu sa 31.12.2023. godine je bio 122.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan 31.12.2023. godine. sa usporedbom na prethodne godine.

Radnici prema stručnoj spremi	Broj na dan 31.12.2021.	Broj na dan 31.12.2022.	Broj na dan 31.12.2023.
NK radnici	8	9	9
KV radnici	1	1	1
SSS Nezdravstveni radnici	9	9	8
SSS Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	19	20	19
VŠ Nezdravstveni radnici	0	0	0
VŠ Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	36	35	34
VSS Nezdravstveni radnici	8	8	8

VSS Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici	25	25	23
Doktori medicine	13	13,5	11
Doktor veterine	8	10	9
Ukupno zaposleni	127	131,5	122
Pripravnici	5	4	0
Ukupno angažovani	132	135,5	122

Od ukupnog broja zaposlenih 69,7% zaposlenih ima univerzitetsko obrazovanje, 16,2% su doktori medicine i veterine, a 6,6% su doktori nauka ili magistri nauka, a još 6 zaposlenih (4,9%) su polaznici doktorskih studija.

4. USLUGE

Kako se može vidjeti u poglavlju «1.2. Djelatnost Instituta», Institut pruža dosta širok dijapazon usluga.

Dio tih usluga se pruža na osnovu ugovora sa Zavodom zdravstvenog osiguranja (javnozdravstvena djelatnost) koja je od interesa za osigurana lica Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK, samog Zavoda kao institucije (naravno u funkciji osiguranih lica). Dio ovih usluga se finansira sredstvima budžeta ZDK putem ministarstva zdravstva i ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

Poseban dio djelatnosti čini provođenje preventivno-promotivnih aktivnosti u školama na području Kantona (Školska higijena): antropometrijska mjerenja učenika sa ciljem praćenja rasta i razvoja školske djece; provođenje skrininga za rano otkrivanje poremećaja vida, sluha, deformiteta kičme i stopala; ispitivanje prehrambenih navika školske djece; širok dijapazon aktivnosti koje imaju za cilj uticaj na razvoj zdravih stilova života (ishrana, fizičke aktivnosti, izbjegavanje konzumiranja duhana, alkohola i narkotika); aktivnosti koje poboljšavaju sigurnost djece u školama (poseban nadzor nad zdravstvenom ispravnosti hrane u objektima čije prehrambene proizvode konzumiraju školska djeca i omladina tokom boravka u školi, obuka iz prve pomoći za učenike i nastavno i drugo osoblje u školama, aktivnosti na prevenciji vršnjačkog nasilja, podizanje svijesti o rizicima virtualne stvarnosti-interneta); podizanje svijesti, znanja i stavova učenika i nastavnog osoblja o pojedinim bolestima koja su prisutna u školskoj populaciji (dijabetes, epilepsija, Downov sindrom...)

U okviru poslova koji se finansiraju sredstvima Zavoda zdravstvenog osiguranja i budžeta Kantona preko Ministarstva zdravstva realizovane su sljedeće aktivnosti:

- Kampanje promocije zdravlja (preko 40 kampanja)
- Aktivnosti stručne podrške radu Zavodu zdravstvenog osiguranja
- Skriningi za rano otkrivanje raka:
 - skrining za rano otkrivanje raka grlića maternice (Papa bris)
 - skrining za rano otkrivanje raka dojke (mamografija)
 - skrining za rano otkrivanje melanoma
- Nadzor nad akutnim zaraznim bolestima i protivepidemijski rad
- Nadzor nad obaveznom imunizacijom
- Nadzor nad hladnim lancem
- Vakcinacija prema indikacijama
- Vođenje registra malignih neoplazmi za područje Kantona
- Nadzor nad TBC (NTP projekat)

- Praćenje kvaliteta i zdravstvene bezbjednosti kolektivne ishrane hospitaliziranih pacijenata u bolnicama na području kantona
- Nadzor nad higijenskom ispravnošću vode za piće u školskim objektima na području Zeničko-dobojskog kantona
- Praćenje zdravstvene bezbjednosti opskrbe vodom za piće iz lokalnih vodnih objektima na području Zeničko-dobojskog kantona
- Praćenje sanitarno-higijenskog stanja na području Kantona
- Praćenje i analiza zdravstvenog stanja stanovništva i funkcionisanja zdravstva
- Prikupljanje i obrada zdravstveno-statističkih podataka i statistička istraživanja u zdravstvu

Pregled glavnih usluga realizovanih na tržištu:

NAZIV USLUGE	Realizovano	Realizovano	Index
	2022.	2023.	2023/ 2022.
Aktivnosti Epidemiološke ambulante			
Implementacija vakcina i ljeekarski pregled u komercijalne svrhe	675	703	104,15%
Usluge Sanitarnog nadzora nad zaposlenima			
Sanitarni pregledi (uključujući i sanitarni pregled doktora za druge zdravstvene ustanove)	13.230	14.072	106,36%
Usluge kliničke mikrobiologije (Bakteriološki pregled briseva guše i nosa, mikroskopski pregledi stolice na parazite, koprokultura, urinokultura i sl.)	26.036	29.397	112,91%
Obuka iz sanitarnog minimuma	2.206	2.892	131,10%
Usluge veterinarskih laboratorija			
Serološke, bakteriološke i parazitološke i sl. analize	20.435	19.042	93,18%
Usluge Kontrole zdravstvene ispravnosti životnih namirnica			
Mikrobiološka analiza hrane	7.678	8.064	105,03%
Fizikohemijska analiza hrane	611	549	89,85%
Mikrobiološka analiza vode	2.058	1.945	94,51%
Fizikohemijska analiza vode	1.075	1.048	97,49%
Mikrobiološka analiza briseva i predmeta opšte upotrebe	7.276	8.205	112,77%

Može se vidjeti da je broj pruženih usluga uglavnom uvećan.

5. KONKURENCIJA I USLOVI NA TRŽIŠTU

U okviru djelatnosti koja se pruža na slobodnom tržištu, a odnosi se na usluge sa zdravstvenom ispravnošću proizvoda i usluga, kao i konsultantske usluge, uprkos oštroj konkurenciji, Institut se uspjeva održati uz realne ambicije povećanja ukupnog učešća na tržištu ovih usluga. To pokazuje i porast prihoda sa tržišta koje je Institut ostvario i u 2023. godini.

Tržište na kojem svoje usluge prodaje Institut, je prilično neuređeno. Pored drugih javnih ustanova (veterinarski zavodi, zavodi za javno zdravstvo, domovi zdravlja, drugi zavodi) sve je značajnije učešće privatnih firmi i privatnih laboratorija. Jasno je da je javnim ustanovama neuporedivo teže funkcionisati na tržištu u odnosu na privatni sektor. Javni sektor je obavezan raditi po odredbama Zakona o javnim nabavkama, primjenjivati kolektivne ugovore, provoditi druge zakonske i podzakonske propise, što je sve mnogo "labavije" za privatni sektor. Iz tog razloga privatni sektor "napada" na tržište nerealno niskim cijenama, upitnim kvalitetom, pa i upitnim stručnim principima.

Tržište na kojem djeluje Institut je, pored prostora Zeničko-dobojskog kantona, prostor cijele Federacije, a neke usluge pružamo i u Entitetu RS.

Konkurencija privatnih firmi je dobrim dijelom nelojalna, jer se bazira na nerealno niskim cijenama i brzini pružanja usluga, a što je zasnovano na pružanju usluga mimo svih stručnih principa. To se odnosi na primjenu sredstava u znatno manjoj količini, neodgovarajućeg kvaliteta, bez poštivanja stručnih procedura, a nekad i bez provođenja bilo kakvih ispitivanja. Nastojimo da se sa ovakvom konkurencijom "borimo" kroz dugoročan i predan rad sa svakim poslovnim partnerom, poštivanje pravila struke i održavanje i unapređivanje kvaliteta rada u skladu sa principima struke i zakona.

Najveća konkurentna prednost Instituta jeste i može biti kvalitet rada, kvalitet usluga, kvalitet proizvoda i kvalitet upravljanja, što je posljedica visoke stručnosti, osposobljenosti i predanosti radnika Instituta.

6. AKTIVNOSTI PROMOCIJE ZDRAVLJA, EDUKACIJE GRAĐANSTVA I MEDIJSKA PROMOCIJA

Tokom 2023. proveden je niz aktivnosti, kojima su na različite načine obilježavani datumi, vršena promocija ili prevencija/edukacija.

U pojedinim slučajevima se radilo o terenskom radu i kontaktu sa građanima/pacijentima/klijentima, u pojedinim promocijom/prevencijom putem medija, a nekad objavama na društvenim mrežama i objavi na našoj stranici.

U toku 2023. promotivno-informativnim aktivnostima su, između ostalih, obilježene značajnije teme:

JANUAR:

Kako uraditi PAPA test? (Edukativna radionica) 20/01

Projekt STOP raku grlića materice: predavanje 23/01

Sedmica prevencije: Izaberi život, pobjedi stid, uradi PAPA test 24/01

Plastični otpad nije prijetnja samo za prirodu, nego i za zdravlje ljudi 26/01

Istraživanje: Anketa o upotrebi jednokratne plastike 26/01

Kampanja: Za sretniju, sigurniju i zdraviju budućnost vaše kćerke 27/01

FEBRUAR:

Početak monitoringa polena i spora na području općine Tešanj 03/02

Tipovi plastike opasni po naše zdravlje 03/02

Predstavnica Europa Donna Alessandra Meda u posjeti INZ 08/02

Gostovanja u emisijama Potrošački smjer BHT-a i jutarnji program FTV-a 14/02

Zbrinjavanje plastičnog otpada - kampanja 10/02

Od spoznaje do liječenja – U kampanji za zdravlje žene u svim porama društva 10/02

Učešće INZ na konferenciji u Torinu - predstavljeni rezultati i dometi projekta "Od spoznaje do liječenja: Žene glavni nosioci prava na zdravlje u BiH" 23/02

MART:

Analiza podataka dobijenih istraživanjem „Upotreba i stavovi o plastičnoj ambalaži za hranu i piće“ 08/03

Policija i INZ u ZDK u osmomartovskoj akciji – Ukazivanje na značaj preventivnih zdravstvenih pregleda žena 08/03

Provođenje vakcinacije protiv HPV-a u Gradu Zenica 13/03

Predavanje u okviru kampanje podizanja svijesti o familijarnoj hiperholesterolemiji 16/03
Projektom organizovanog skrininga uz italijansku pomoć broj otkrivenih karcinoma dojke kod žena u ZDK četiri puta veći 17/03
Otvoren lokalni Centar za skrining mamografijom u Domu zdravlja Žepče kao dio projekta “Od spoznaje do liječenja: Žene nosioci prava na zdravlje u BiH” 17/03
Obilježen Svjetski dan oralnog zdravlja 20/03
Savjeti nutricioniste za pravilnu prehranu postača tokom Ramazana 21/03
Svjetski dan voda – Svaka treća osoba na Planeti bez sigurne vode 22/03
Na Dan voda stručnjaci upozoravaju da je sve više vode u BiH neupotrebljivo za piće 22/03
Stajsko đubrivo – za organsku poljoprivredu i zdraviji okoliš 28/03
Pomoćnik ministra zdravstva F BiH Goran Čerkez gost INZ-a 31/03

APRIL:

Na FTV o Svjetskom danu zdravlja, prevenciji bolesti, zaštiti zdravlja... 07/04
Svjetski dan zdravlja: Radionice za najmlađe u PPU Abakus 07/04
Odjeljenje IV1 Prve gimnazije Zenica u posjeti Institutu za zdravlje i sigurnost hrane 08/04
Skrining pregledi sluha u školama 11/04
HPV vakcinacija – obavještenje o proširenim dobnim skupinama djevojčica sa područja Grada Zenica 14/04
Infektivna anemija kopitara 25/04
Edukacija policijskih službenica 28/04
Gostovanje na N1 29/04

MAJ:

“Jačanje sestrinstva u BiH”: Obilježen Međunarodni dan medicinskih sestara – tehničara 09/05
Međunarodni dan fizičke aktivnosti – Dan kretanja za zdravlje 10/05
Povreda prava pacijenta na obavještenje kao osnov za naknadu štete u Federaciji BiH 11/05
Dvanaesti maj Međunarodni dan sestrinstva 12/05
Konferencija povodom Međunarodnog dana sestrinstva 12/05
INZ sa tri rada na Prvom međunarodnom kongresu peradarstva/živinarstva BiH 15/05
Gosti u programu BHT – Potrošački smjer 15/05
Pokreni se za svoje zdravlje – Prijavi se na besplatne preventivne preglede! 16/05/
Predstavnik INZ na One health radionici Evropske agencije za sigurnost hrane 17/05
Svjetski dan hipertenzije 17/05
Mjesec borbe protiv melanoma: Ako je LJETO nije RAK 19/05
INZ sa dva rada na kongresu o halal-kvalitetu u okviru SHF 2023. 19/05
Završeni pregledi u okviru kampanje “Pokreni se za svoje zdravlje” 22/05
O otkrivanju i liječenju melanoma studentima i učenicima govorili stručnjaci i oboljeli 23/05
Besplatan preventivni pregled na melanom kože 23/05
Predstavnici INZ-a na skupu “Skrining mamografija – pregled koji život znači” u Banjoj Luci 25/05
Predstavnici INZ-a na skupu o zagađenju zraka u organizaciji UNICEF-a i CEE 25/05
U akciji besplatnog preventivnog pregleda melanoma kože pregledano 120 osoba 26/05
Maj – mjesec prevencije melanoma – karcinoma kože 30/05
Kampanja „EU bira sigurnu hranu“ 30/05
U Kaknju održana interaktivna radionica “Zajedno u borbi protiv karcinoma dojke – proširimo krug podrške” 30/05

JUNI:

Predstavnici Agencije za sigurnost hrane BiH i ekspertnog tima EU u posjeti laboratorijama INZ-a 01/06

Svjetski dan zaštite okoliša: Naša planeta se guši plastikom 05/06
Seminar povodom Svjetskog dana okoliša 05/06
Webinari: Povećanje sigurnosti u školama 05/06
Svjetski dan sigurnosti hrane: Zajednički cilj za zdravu prehranu 07/06
INZ okupio stručnjake i pedagoge iz 62 škole u ZDK na temu sigurnosti u školama 16/06
Služba za školsku higijenu INZ-a na Ljetnoj školi Medicinskog fakulteta UNZE 20/06
OPREZ – UGRIZ ZMIJE 22/06
Mikotoksini – skriveni rizici u hrani 22/06
BiH zahvaljujući INZ-u na mapi država sa organizovanim preventivnim skriningom 26/06
Kampanja „Uvijek postoji izbor – biraj sport“ 27/06
U Jutru za sve BHT-a o opasnosti od zmija i drugim aktuelnim temama 27/06

JULI:

INZ na FEMS-u 2023. – Kongresu Federacije evropskih mikrobioloških društava 10/07
Na put nigdje bez Putne apoteke 11/07
Preporuke nutricioniste: Ljeti tijelo traži laganiju hranu, poslušajte ga 13/07
Alarm stručnjaka: Značajan rast broja oboljelih od bruceloze u ZDK 14/07
Period ljetnih odmora donosi i opasnosti – Jeste li odgovorni prema svom zdravlju? 17/07
Služba za školsku higijenu INZ-a u Izviđačkom kampu 18/07
“Zdravo i sigurno ljeto” u okviru Ljetnog sportskog kampa u Ajdinovićima 31/07

AVGUST:

Svjetska sedmica dojenja! 03/08
Vlada ZDK odobrila 100.000 KM za projekat HPV vakcinacija 18/08
Upozorenje stručnjaka: Nagla promjena vremenskih prilika pogoršava stanje više od pedeset hroničnih bolesti 30/08
Anketa za posjetiteljke i pomoć u istraživanju 30/08

SEPTEMBAR:

Obilježavanje Svjetskog dana Prve pomoći u četiri grada i općine ZDK 08/09
VIDEO+FOTO: Na Svjetski dan vozači upoznati sa značajem poznavanja i pružanja Prve pomoći 09/09
INZ učesnik festivala “Back to school” 11/09
Dva INZ-ova rada na naučno-stručnoj konferenciji “Hranom do zdravlja” u Hrvatskoj 14/09
INZ na skupu SZO-a u Beogradu 18/09
Screening – timpanometrija s otoskopijom djece predškolskog uzrasta 19/09
VIDEO+FOTO: Predstavnici INZ-a na drugoj regionalnoj konferenciji BOHN mreže o “Jednom zdravlju” 24/09
Predstavnici INZ sa partnerima i klijentima na 17. Međunarodnom sajmu privrede u Tešnju 27/09
VIDEO+FOTO: Za Svjetski dan srce Zeničanima na dvije lokacije mjereni pritisak i šećer u krvi 29/09

OKTOBAR:

Više od 400 pregledanih osoba, kod stotinjak povišen šećer ili pritisak 02/10
Međuinstitucionalna saradnja u lokalnoj zajednici povodom obilježavanja Svjetskog dana djeteta 04/10
INZ na Sajmu “Jesen u Visokom”: Štand za posjetioce, info-sesije za proizvođače mesa i meda 04/10
Besplatni pregledi kože u Olovu, Tešnju, Doboj Jugu, Zavidovićima... 05/10/
VIDEO x4: Gostovanja stručnjaka INZ-a u programima javnih TV servisa 09/10/
Dan mentalnog zdravlja 10/10

INZ nastavlja biti podrška udruženjima žena oboljelih od karcinoma dojke na području ZDK 10/10
INZ i “Snaga žene” obilježili u Maglaju Mjesec borbe protiv karcinoma dojke 11/10
Svjetski dan vida: Svaki deseti osnovac u ZDK s problemima u vidu 12/10
Oralno zdravlje u predškolskim ustanovama 13/10
HPV vakcina: Preuzmite brošuru i upoznajte se 13/10
Svjetski dan pranja ruku 15/10
Svjetski dan hrane: Voda je život, voda je hrana 16/10
Osnovci i srednjoškolci KŠC “Sv. Pavao” Zenica u posjeti laboratoriji INZ 16/10
Tri četvrtine pitke vode na Planeti troši prehrambena industrija – prioritet racionalizacija i pročišćavanje 16/10
UG Život Zenica i INZ obilježili “Ružičasti oktobar” 17/10
Aktuelne teme iz oblasti DDD u programu BHT-a 19/10
Svjetski dan osteoporoze 20/10
Besplatni pregledi kože u Žepču, Kaknju, Varešu i Visokom 23/10
Osmi kongres MST BiH: INZ zastupljen u osam tema i dvije poster-prezentacije 23/10
Mjesec borbe protiv karcinoma dojke – Predavanje u Medresi u Velikom Čajnu kod Visokog 25/10
“Budućnost ZA” Zavidovići: Edukacija za članice povodom “Ružičastog oktobra” 27/10
HPV I RAK – Osnovne informacije o HPV i karcinomu 30/10
Veliki kašalj (Pertussis) 30/10

NOVEMBAR:

NASTAVAK AKCIJE – Besplatni pregledi kože u Maglaju i Brezi 01/11
Povodom Svjetskog dana borbe protiv moždanog udara – tri dana zdravstvenih aktivnosti u Zenici 01/11
VIDEO+FOTO: Moždani udar – Tihi ubica samo u ZDK “pokosio” 692 osobe u godini 02/11
HPV infekcija 06/11
Dva projekta INZ-a 06/11
PREZENTACIJA: Screening pregledi najmlađih, značaj, osobenosti i rezultati iz ZDK 06/11
Upozorenje struke: Sve više učenika ima problem sa lokomotornim sistemom 10/11
Radionice o dijabetesu za učenike KŠC “Sveti Pavao” u Zenici 10/11
Akcija povodom Svjetskog dana dijabetesa: „Promijeni životni stil – Smanji rizik!“ 13/11
Pošast energetskih pića: Jedna limenka ima više kofeina od dozvoljenih dnevnih potreba adolescenata 13/11
INZ predstavio dva naučno-istraživačka i istraživačko-razvojna projekta na kojima radi 13/11
Dijagnoza raka povezanog s HPV-om prema dobi 13/11
Predstavnice INZ na edukaciji “Komunikacija u zdravstvu” 14/11
Svjetski dan dijabetesa 14/11
Brošure o HPV-u i reproduktivnom zdravlju 16/11
U ZDK provedena akcija preventivnih pregleda ranog otkrivanja zloćudnih tumora kože 20/11
Svjetska sedmica svijesti o antimikrobnoj rezistenciji – AMR (18.-24.11.2023.)
Plavi novembar – mjesec posvećen muškom zdravlju – PRIJAVITE SE na besplatan preventivni pregled! 20/11
INZ na trećem bh. Kongresu o gojaznosti “Gojaznost, gdje smo i gdje želimo biti” 21/11
Edukacije za veterinare, inspektore i subjekte u poslovanju s hranom 21/11
VIDEO+FOTO: Plavi novembar – mjesec ukazivanja na zdravlje muškaraca 22/11
Obilježavanje Međunarodnog dana djeteta 22/11
Predstavnik INZ-a jedan od dvoje učesnika Evropskog treninga za liderstvo u javnom zdravlju iz BiH 23/11
Karcinomi uzrokovani HPV-om 23/11

HPV vakcina 27/11

“Zemljišta – izvor života” seminar 29/11

DECEMBAR:

Svjetski dan borbe protiv AIDS-a 01/12

Razlozi da primite HPV vakcinu 04/12

Svjetski dan zemljišta – Zemljište je izvor života na Planeti 05/12

VIDEO+FOTO: UN-ov Dan zemljišta – Centimetar tla koji se stvara hiljadu godina, ljudi zagade za nekoliko minuta 05/12

Vakcinisanje protiv HPV-a u domovima zdravlja u ZDK 06/12

AKAZ-ov stručni seminar “Učinkovitost sistema sigurnosti u zdravstvenim ustanovama” 07/12

Vodič za roditelje za vakcinaciju protiv HPV-a kod tinejdžera 12/12

Promocija HPV vakcine u osnovnim školama u Zenici 12/12

Procjena stanja oralnog zdravlja djece predškolske dobi 13/12

NABAVKA USLUGA ZBRINJAVANJA INFEKTIVNOG OTPADA 14/12

VIDEO: WHO, Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica i Medicinska škola Zenica – istorijat i značaj vakcinacije 18/12

INZ na konferenciji “Laboratorijske tehnologije i izazovi” u organizaciji Komore medicinsko-laboratorijskih dijagnostičara FBiH 18/12

AKAZ: Ocjena Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica 21/12

Ministar za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline u Vladi ZDK Adnan Šabani u posjeti INZ 21/12

Predstavnice ZZJZ FBiH u posjeti INZ-u 27/12

Tokom 2023. godine smo na INZ.ba objavili ukupno 273 članaka o našim aktivnostima tokom godine.

U 2022. ih je bilo 237., u 2021. - 260, 2020. je bilo 267, u 2019. godini 247 članaka, 2018. je bilo 143 objave, 2017. je to bilo 85 objava, a godinu ranije, 2016. bilo je 37 objava na stranici.

Svaka od objava dijeljena je na našoj Facebook stranici, a značajan broj njih je poslan preko lokalne, kantonalne i nacionalne mailing liste na stotine adresa medija u BiH.

Broj objava u medijima, koji su prenijeli naša saopćenja ili su sami radili neku priču sa sagovornicima ili događajima vezanim za INZ je u ovoj godini 1.580. Godinu ranije, 2022. bio je - 2.617, a 2021. bilo ih je 4.255.

Bitno je napomenuti da je 2020. bila rekordna, jer je zabilježen rekordan broj od 6.724 objave, što je uzrokovano vrhuncem pandemije i značajno uvećanim aktivnostima INZ, a time i interesom medija i javnosti za našim radom.

Prema Google search engine u 2023. godini 1.580 linkova je zabilježeno u PRESS

CLIPPINGU INZ. (u prilogu Izvještaja razvrstani po datumima).

To je manje od 2022. (2.617), 2021. (4.255) i 2020. (6.724), godine u kojoj je bilo značajno uvećenje zbog vrhunca pandemije.

Najviše objava u 2023. ih je bilo objavljeno bilo u novembru (262), julu (252), oktobru (245) i martu (219), a najmanje u aprilu – bez zabilježenih objava.

Broj medija koji je objavio neki sadržaj vezan za INZ je 751, što je u odnosu na 712 iz 2022. rast za 39. te predstavlja kontinuiran rast broja medija/web stranica iz BiH, Hrvatske, Srbije; Crne Gore i Kosova koji su barem jednom pisali nešto o INZ u 2023.

Portal Moje zdravlje kontinuirano objavljuje tekstove o zdravlju, a Jedno zdravlje / One Health specijalizovane članke o ovom konceptu zdravlja.

Ključni fakti IZVJEŠTAJA za 2023.

Kontinuirani projekti, aktivnosti i kampanije tokom cijele godine

Na FB stranici tokom 2023. godine postavljeno je 468 u odnosu na 324 priloga/objave u godini prije.

NAJČITANIJE OBJAVE NA FACEBOOK STRANICI u 2023.

Najčitanija objava ima preko 196.000 objava, njih 26 ima više od 10.000, a čak 121 ih ima više od 1.000 pregleda. U nastavku objave sa „reachom“ većim od 10.000 posjeta.

196.000 MOLIMO VAS DA IZDVOJITE PET MINUTA VREMENA I POPUNITE ...26. Januar 2023. u 07:41
178.100 Karcinom je bolest koja se nekontrolisano razvija u ćelijama 30. Oktobar 2023. u 07:42
139.700 Kada bi moje dijete trebalo da dobije HPV vakcinu? 27. Novembar 2023. u 07:36
123.600 Sva djeca uzrasta od 11 do 12 godina treba da se vakcinišu protiv HPV-a 4. Decembar 2023. u 09:02
122.800 Rak grlića materice se obično dijagnosticira 13. Novembar 2023. u 13:03
107.300 Besplatna vakcinacija protiv HPV-a u FBIH. 13. mart 2023. u 14:26
104.500 Vodič za roditelje za vakcinaciju protiv HPV-a kod tinejdžera 12. Decembar 2023. u 09:38
64.500 IC Kakanj o štetnosti energetske pića 03. Novembar 2023.
63.700 Oprezno s upotrebom suplemenata 05. Oktobar 2023.
40.200 HPV infekcije mogu uzrokovati određene vrste raka 23. Novembar 2023. u 09:51

39.500 HPV infekcije su česte 6. Novembar 2023. u 08:34
33.600 Stručni tim INZ „Uticaj plastike na zdravlje ljudi i okoliša“ 8. mart 2023. u 07:44
33.000 Jedna od najzastupljenijih vrsta ambalaže na tržištu je plastična ambalaža. 3. Februar 2023. u 13:03
30.800 Svijet se suočava s „plastičnom krizom“, a status quo nije opcija. 26. Januar 2023. u 07:32
25.200 INZ: BESPLATNI PREVENTIVNI PREGLEDI KOŽE. 1. Novembar 2023. u 10:45
22.900 INZ nastavlja sa akcijom BESPLATNIH PREVENTIVNIH PREGLEDA KOŽE 23. Oktobar 2023. u 13:33
22.700 INZ nastavlja sa akcijom BESPLATNIH PREVENTIVNIH PREGLEDA KOŽE 23. Oktobar 2023. u 13:26
22.000 INZ organizuje u ZDK besplatne preventivne preglede kože 17. Oktobar 2023. u 08:58
20.000 INZ nastavlja sa akcijom BESPLATNIH PREVENTIVNIH PREGLEDA KOŽE 23. Oktobar 2023. u 13:30
19.100 INZ organizuje u ZDK besplatne preventivne preglede kože. 17. Oktobar 2023. u 08:51
18.100 INZ nastavlja sa akcijom BESPLATNIH PREVENTIVNIH PREGLEDA KOŽE 23. Oktobar 2023. u 13:21
17.100 INZ organizuje u ZDK besplatne preventivne preglede kože....:17. Oktobar 2023. u 08:41
17.000 PRIJAVI SE ZA BESPLATAN PREGLED U TEŠNJU 13. Oktobar 2023. u 15:07
14.700 BESPLATNI PREVENTIVNI PREGLEDI KOŽE 6. Novembar 2023. u 07:54
11.800 #zerowaste #otpad #plastic #zbrinjavanjepochada 10. Februar 2023. u 12:20
10.300 Sigurna škola INZ 5. Maj 2023. u 10:05

Procijenjen reach 2.000.000 posjeta

Posjete 100.000+ objava 7 (ukupno 972.000)
Posjete 10.000 - 99.999 objava 19 (526.200)
Posjete 1.000 - 9.999 objava 95 (233.000)
Posjete 1 - 999 objava 347 (procjena 270.000)

Uvažavajući principe marketinga kao posebne nauke i metodologije, primijenili smo tu metodologiju, prije svega u našim zdravstveno-promotivnim kampanjama, a sa ciljem da naše poruke dopru do što većeg članova ciljane populacije, kao i da dopru na pravi način i proizvedu odgovarajući uticaj.

Mi zdravstveno-promotivne kampanje ne radimo radi kampanja, nego da proizvedemo određenu promjenu u znanju, stavovima, a posebno ponašanju građana. Iz tog razloga nije svejedno kako smo i kojim komunikacionim kanalima te poruke prenijeli.

Javnozdravstvene kampanje, kao i uopće djelatnost Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica su tokom 2023. dobile značajan medijski prostor, doseg i efikasnost na području Kantona, ali i cijele BiH pa i šire.

Kampanje su planirane, pripremane i provođene prema unaprijed utvrđenom i odobrenom Kalendaru događaja za cijelu godinu. Međutim, drukčiji pristup na osnovu instrukcija, savjeta i koordinaciji Centra za promociju zdravlja, donijeli su jako dobre rezultate.

BITNO je naglasiti da su navedeni rezultati DIO ukupne slike, obzirom da je objektivno do 50 posto rezultata, objava u medijima ostalo nepokriveno ovim izvještajem, jer mediji nemaju obavezu, niti običaj, da dostave informaciju o objavi, te da je Izvještaj koncentrisan na elektronske web medije, dok printani, kao i elektronski (radio, TV) mediji nisu mogli biti prikazani.

PREGLEDI VIDEO PRILOGA NA FB/YT STRANICI u 2023.

Objavljeno je 135 videa na dvije platforme, i to 90 (Facebook) + 45 (Youtube) video priloga, koji su pregledani 289.788 puta, odnosno pojedinačno na FB stranici pregledani 283.935 puta, a na Youtube 5.853.

ČLANCI OBJAVLJENI NA www.inz.ba TOKOM 2023. - 273

JANUAR (13):

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 52./2022. 04/01/2023 u 15:39
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 01./2023. 11/01/2023 u 10:13
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 02./2023. 17/01/2023 u 15:09
Edukativna radionica: Kako uraditi PAPA test? 20/01/2023 u 10:38
Projekt STOP raku grlića materice: Održano predavanje Kako uraditi PAPA test? 23/01/2023 u 7:29
Sedmica prevencije: Izaberi život, pobedi stid, uradi PAPA test 24/01/2023 u 7:49
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 03./2023. 24/01/2023 u 15:42
Plastični otpad nije prijatelja samo za prirodu, nego i za zdravlje ljudi 26/01/2023 u 7:31
Istraživanje: Popunite anketu o upotrebi jednokratne plastike 26/01/2023 u 7:46
Za sretniju, sigurniju i zdraviju budućnost vaše kćerke 27/01/2023 u 7:28
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 16.01. do 22.01. 2023. godine 27/01/2023 u 12:04
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 04./2023. 31/01/2023 u 15:09
Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 23.01. do 29.01.2023. godine 31/01/2023 u 15:24

FEBRUAR (19):

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 08./2023. 28/02/2023 u 15:51
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 20.02. do 26.02. 2023. godine 28/02/2023 u 15:12
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 15.02. do 21.02. 2023. godine 23/02/2023 u 15:02
Na konferenciji u Torinu predstavljeni rezultati i dometi projekta “Od spoznaje do liječenja: Žene glavni nosioci prava na zdravlje u BiH” 23/02/2023 u 14:30
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 07./2023. 21/02/2023 u 14:06
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 13.02. do 19.02. 2023. godine 21/02/2023 u 14:01
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 08.02. do 14.02. 2023. godine 17/02/2023 u 11:59
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 06./2023. 15/02/2023 u 12:57
VIDEO x2: Gostovanja u emisijama Potrošački smjer BHT-a i jutarnji program FTV-a 14/02/2023 u 9:49
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 06.02. do 12.02. 2023. godine 13/02/2023 u 15:17
Zbrinjavanje plastičnog otpada 10/02/2023 u 12:18
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 01.02. do 07.02. 2023. godine 10/02/2023 u 12:06
VIDEO+FOTO: Od spoznaje do liječenja – U kampanji za zdravlje uključiti žene u svim porama društva 10/02/2023 u 10:26
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 05./2023. 08/02/2023 u 16:39
FOTO: Predstavnicu Europa Donna Alessandra Meda u posjeti INZ 08/02/2023 u 13:45
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 30.01. do 05.02.2023. godine 07/02/2023 u 14:11
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 25.01. do 31.01. 2023. godine 03/02/2023 u 15:14
Obavijest o početku monitoringa polena i spora na području općine Tešanj 03/02/2023 u 14:58
Tipovi plastike opasni po naše zdravlje 03/02/2023 u 13:00

MART (25):

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 22.02. do 28.02. 2023. godine 03/03/2023 u 10:34
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 27.02. do 05.03. 2023. godine 07/03/2023 u 13:53
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 09./2023. 07/03/2023 u 14:09
Analiza podataka dobijenih istraživanjem „Upotreba i stavovi o plastičnoj ambalaži za hranu i piće“ 08/03/2023 u 7:40
VIDEO+FOTO: Policija i INZ u ZDK u osmomartovskoj akciji – Ukazivanje na značaj preventivnih zdravstvenih pregleda žena 08/03/2023 u 13:50
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 01.03. do 07.03. 2023. godine 10/03/2023 u 14:56
Obavijest o provođenju vakcinacije protiv HPV-a u Gradu Zenica 13/03/2023 u 14:24
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 10./2023. 14/03/2023 u 14:55
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 06.03. do 12.03. 2023. godine 15/03/2023 u 14:45
Ljekarska komora ZDK: Predavanje u okviru kampanje podizanja svijesti o familijarnoj hiperholesterolemiji 16/03/2023 u 7:46
VIDEO+FOTO: Projektom organizovanog skrininga uz italijansku pomoć broj otkrivenih karcinoma dojke kod žena u ZDK četiri puta veći 17/03/2023 u 8:52
Otvoren lokalni Centar za skrining mamografijom u Domu zdravlja Žepče kao dio projekta “Od spoznaje do liječenja: Žene nosioci prava na zdravlje u BiH” 17/03/2023 u 14:24
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergnog polena u zraku od 08.03. do 14.03. 2023. godine 17/03/2023 u 15:07

VIDEO+FOTO: Obilježen Svjetski dan oralnog zdravlja 20/03/2023 u 13:56
Savjeti nutricioniste za pravilnu prehranu postača tokom Ramazana 21/03/2023 u 8:24
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 11./2023. 21/03/2023 u 15:45
Danas je Svjetski dan voda – Svaka treća osoba na Planeti bez sigurne vode 22/03/2023 u 6:59
VIDEO+FOTO: Na Dan voda stručnjaci upozoravaju da je sve više vode u BiH neupotrebljivo za piće 22/03/2023 u 15:17
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 13.03. do 19.03. 2023. godine 22/03/2023 u 15:44
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 15.03. do 21.03. 2023. godine 23/03/2023 u 15:06
Stajsko dubrivo – za organsku poljoprivredu i zdraviji okoliš 28/03/2023 u 11:26
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 20.03. do 26.03. 2023. godine 29/03/2023 u 14:50
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 12./2023. 30/03/2023 u 14:00
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 22.03. do 28.03. 2023. godine 30/03/2023 u 16:47
Pomoćnik ministra zdravstva F BiH Goran Čerkez gost INZ-a 31/03/2023 u 16:56

APRIL (19):

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 13./2023. 04/04/2023 u 16:28
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 27.03. do 02.04. 2023. godine 04/04/2023 u 16:43
VIDEO: Služba za školsku higijenu INZ 05/04/2023 u 14:18
VIDEO: Dr. Kuduzović na FTV o Svjetskom danu zdravlja, prevenciji bolesti, zaštiti zdravlja... 07/04/2023 u 8:36
Svjetski dan zdravlja: Radionice za najmlađe u PPU Abakus 07/04/2023 u 13:04
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 29.03. do 04.04. 2023. godine 07/04/2023 u 15:05
Odjeljenje IV1 Prve gimnazije Zenica u posjeti Institutu za zdravlje i sigurnost hrane 08/04/2023 u 13:10
VIDEO: Skrining pregledi sluha u školama 11/04/2023 u 13:47
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 03.04 do 09.04. 2023. godine 11/04/2023 u 15:06
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 14./2023. 12/04/2023 u 16:34
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 05.04. do 11.04. 2023. godine 14/04/2023 u 10:55
HPV vakcinacija – obavještenje o proširenim dobnim skupinama djevojčica sa područja Grada Zenica 14/04/2023 u 11:06
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 10.04 do 16.04. 2023. godine 18/04/2023 u 13:05
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 15./2023. 19/04/2023 u 14:35
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 12.04. do 18.04. 2023. godine 20/04/2023 u 14:43
Infektivna anemija kopitara 25/04/2023 u 14:46
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 17.04 do 23.04. 2023. godine 26/04/2023 u 15:58
FOTO: Edukacija policijskih službenica 28/04/2023 u 13:31
VIDEO: Gostovanje dr. Elme Kuduzović i Maje Jonjić-Trifković na N1 28/04/2023 u 13:50

MAJ (35):

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 16./2023 03/05/2023 u 10:53
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 19.04. do 25.04. 2023. godine 03/05/2023 u 16:12
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 17./2023 04/05/2023 u 11:05
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 24.04 do 30.04. 2023. godine 05/05/2023 u 14:49
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 26.04. do 02.05. 2023. godine 05/05/2023 u 14:56
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 01.05. do 07.05. 2023. godine 09/05/2023 u 14:24
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 18./2023. 09/05/2023 u 14:27
“Jačanje sestrinstva u BiH”: Obilježen Međunarodni dan medicinskih sestara – tehničara 09/05/2023 u 14:33
Međunarodni dan fizičke aktivnosti – Dan kretanja za zdravlje 10/05/2023 u 7:02
U ZDK-u 2022. rođeno samo 2.884 djece, prvi put broj novorođene djece pao ispod 3.000 11/05/2023 u 8:34
POVREDA PRAVA PACIJENTA NA OBAVJEŠTENJE KAO OSNOV ZA NAKNADU ŠTETE U FEDERACIJI BIH 11/05/2023 u 16:17
Dvanaesti maj je Međunarodni dan sestrinstva 12/05/2023 u 9:06
FOTO: Konferencija povodom Međunarodnog dana sestrinstva 12/05/2023 u 12:24
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 03.05. do 09.05. 2023. godine 12/05/2023 u 12:32
FOTO: INZ sa tri rada na Prvom međunarodnom kongresu peradarstva/živinarstva BiH 15/05/2023 u 7:37
VIDEO x2: Maja Jonjić Trifković i Benjamin Čaušević gosti u programu BHT – Potrošački smjer 15/05/2023 u 10:57
Pokreni se za svoje zdravlje – Prijavi se na besplatne preventivne preglede! 16/05/2023 u 11:30
Predstavnik INZ na One health radionici Evropske agencije za sigurnost hrane 17/05/2023 u 7:41
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 19./2023. 17/05/2023 u 13:16
Danas je Svjetski dan hipertenzije 17/05/2023 u 14:12
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 08.05. do 14.05. 2023. godine 18/05/2023 u 16:50
Mjesec borbe protiv melanoma: Ako je LJETO nije RAK 19/05/2023 u 9:17
FOTO: INZ sa dva rada na kongresu o halal-kvalitetu u okviru SHF 2023. 19/05/2023 u 9:54

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 10.05. do 16.05. 2023. godine 19/05/2023 u 16:17
Završeni pregledi u okviru kampanje “Pokreni se za svoje zdravlje” 22/05/2023 u 12:53
FOTO: O otkrivanju i liječenju melanoma studentima i učenicima govorili stručnjaci i oboljeli 23/05/2023 u 8:02
ZAVRŠENO PRIJAVLJIVANJE: Besplatan preventivni pregled na melanom kože 23/05/2023 u 9:25
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 20./2023. 23/05/2023 u 15:06
FOTO: Predstavnici INZ-a na skupu “Skrining mamografija – pregled koji život znači” u Banjoj Luci 25/05/2023 u 15:44
FOTO: Predstavnici INZ-a na skupu o zagađenju zraka u organizaciji UNICEF-a i CEE 25/05/2023 u 16:09
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 17.05. do 23.05. 2023. godine 26/05/2023 u 9:31
FOTO: U akciji besplatnog preventivnog pregleda melanoma kože pregledano 120 osoba 26/05/2023 u 16:33
VIDEO: Maj – mjesec prevencije melanoma – karcinoma kože 30/05/2023 u 7:36
Kampanja „EU bira sigurnu hranu“ 30/05/2023 u 10:00
FOTO: U Kaknju održana interaktivna radionica “Zajedno u borbi protiv karcinoma dojke – proširimo krug podrške” 30/05/2023 u 15:59

JUNI (20):

Predstavnici Agencije za sigurnost hrane BiH i ekspertnog tima EU u posjeti laboratorijama INZ-a 01/06/2023 u 8:51
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 24.05. do 30.05. 2023. godine 02/06/2023 u 15:26
Obavještenje: monitoring polena – Zenica 02/06/2023 u 15:52
Danas je Svjetski dan zaštite okoliša: Naša planeta se guši plastikom 05/06/2023 u 6:13
FOTO: Seminar povodom Svjetskog dana okoliša 05/06/2023 u 15:50
Webinari: Povećanje sigurnosti u školama 05/06/2023 u 21:22
Svjetski dan sigurnosti hrane: Zajednički cilj za zdravu prehranu 07/06/2023 u 6:33
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 31.05. do 06.06.2023. godine 09/06/2023 u 20:45
VIDEO: INZ okupio stručnjake i pedagoge iz 62 škole u ZDK na temu sigurnosti u školama 16/06/2023 u 6:41
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 07.06. do 13.06.2023. godine 16/06/2023 u 22:54
Služba za školsku higijenu INZ-a na Ljetnoj školi Medicinskog fakulteta UNZE 20/06/2023 u 16:06
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 12.06. do 18.06. 2023. godine 21/06/2023 u 22:38
OPREZ – UGRIZ ZMIJE 22/06/2023 u 16:39
Mikotoksini – skriveni rizici u hrani 22/06/2023 u 16:52
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 14.06. do 20.06.2023. godine 23/06/2023 u 14:27
BiH zahvaljujući INZ-u na mapi država sa organizovanim preventivnim skriningom 26/06/2023 u 6:01
Kampanja „Uvijek postoji izbor – biraj sport“ 27/06/2023 u 15:48
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 19.06. do 25.06. 2023. godine 27/06/2023 u 15:56
VIDEO: Admir Gluhić u Jutru za sve BHT-a o opasnosti od zmija i drugim aktuelnim temama 27/06/2023 u 17:40
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 20.06. do 26.06.2023. godine 30/06/2023 u 16:01

JULI (15):

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 26.06. do 02.07. 2023. godine 05/07/2023 u 13:05
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 27.06. do 03.07.2023. godine 07/07/2023 u 13:32
Dr. Ibrahimagić predstavlja INZ na FEMS-u 2023. – Kongresu Federacije evropskih mikrobioloških društava 10/07/2023 u 15:59
Na put nigdje bez Putne apoteke 11/07/2023 u 7:15
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 03.07. do 09.07. 2023. godine 11/07/2023 u 13:36
Preporuke nutricioniste: Ljeti tijelo traži laganiju hranu, poslušajte ga 13/07/2023 u 6:01
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 05.07. do 11.07.2023. godine 13/07/2023 u 15:20
Alarm stručnjaka: Značajan rast broja oboljelih od bruceloze u ZDK 14/07/2023 u 6:28
Period ljetnih odmora donosi i opasnosti – Jeste li odgovorni prema svom zdravlju? 17/07/2023 u 6:26
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 10.07. do 16.07. 2023. godine 18/07/2023 u 12:12
FOTO: Služba za školsku higijenu INZ-a u Izviđačkom kampu 18/07/2023 u 13:21
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 12.07. do 18.07.2023. godine 21/07/2023 u 17:12
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 17.07. do 23.07. 2023. godine 25/07/2023 u 10:06
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 19.07. do 25.07.2023. godine 28/07/2023 u 20:51
FOTO: “Zdravo i sigurno ljeto” u okviru Ljetnog sportskog kampa u Ajdinovićima 31/07/2023 u 15:23

AVGUST (14):

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 24.07. do 30.07. 2023. godine 02/08/2023 u 16:26
U toku je Svjetska sedmica dojenja, pročitajte zašto je važna svima! 03/08/2023 u 16:38
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 26.07. do 01.08.2023. godine 04/08/2023 u 14:08
Informacija o zdravstvenom stanju stanovništva i organizaciji zdravstva u 2021. 08/08/2023 u 13:19

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 31.07. do 06.08. 2023. godine 10/08/2023 u 16:35
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 02.08. do 08.08.2023. godine 11/08/2023 u 16:00
Obavještenje: monitoring polena za proteklu sedmicu – Zenica 16/08/2023 u 14:49
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 09.08. do 15.08. 2023. godine 18/08/2023 u 12:38
VIDEO: Vlada ZDK odobrila 100.000 KM za projekat HPV vakcinacija 18/08/2023 u 13:41
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 14.08. do 20.08. 2023. godine 23/08/2023 u 14:36
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 16.08. do 22.08. 2023. godine 25/08/2023 u 19:44
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 21.08. do 27.08. 2023. godine 29/08/2023 u 9:31
Upozorenje stručnjaka: Nagla promjena vremenskih prilika pogoršava stanje više od pedeset hroničnih bolesti 30/08/2023 u 6:57
Za naše posjetiteljke – Popunite anketu i pomozite nam u istraživanju 30/08/2023 u 15:33

SEPTEMBAR (20):

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 23.08. do 29.08. 2023. godine 01/09/2023 u 11:19
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 28.08. do 03.09. 2023. godine 05/09/2023 u 12:09
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 28.08. do 03.09. 2023. godine 05/09/2023 u 12:09
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 30.08. do 05.09. 2023. godine 08/09/2023 u 9:28
VIDEO+FOTO: Obilježavanje Svjetskog dana Prve pomoći u četiri grada i općine ZDK 08/09/2023 u 13:16
VIDEO+FOTO: Na Svjetski dan vozači upoznati sa značajem poznavanja i pružanja Prve pomoći 09/09/2023 u 13:28
INZ učesnik festivala “Back to school” 11/09/2023 u 12:07
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 04.09. do 10.09. 2023. godine 12/09/2023 u 14:10
Dva INZ-ova rada na naučno-stručnoj konferenciji “Hranom do zdravlja” u Hrvatskoj 14/09/2023 u 12:59
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 06.09. do 12.09. 2023. godine 15/09/2023 u 22:33
FOTO: INZ na skupu SZO-a u Beogradu 18/09/2023 u 13:07
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 11.09. do 17.09. 2023. godine 19/09/2023 u 10:43
FOTO: Screening – timpanometrija s otoskopijom djece predškolskog uzrasta 19/09/2023 u 14:02
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 13.09. do 19.09. 2023. godine 22/09/2023 u 15:16
VIDEO+FOTO: Predstavnici INZ-a na drugoj regionalnoj konferenciji BOHN mreže o “Jednom zdravlju” 24/09/2023 u 14:55
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 18.09. do 24.09. 2023. godine 26/09/2023 u 11:45
FOTO: Predstavnici INZ sa partnerima i klijentima na 17. Međunarodnom sajmu privrede u Tešnju 27/09/2023 u 16:05
Svjetski dan srca – akcija INZ u petak u 11 na Trgu Alije Izetbegovića u Zenici 28/09/2023 u 11:53
VIDEO+FOTO: Za Svjetski dan srce Zeničanima na dvije lokacije mjereni pritisak i šećer u krvi 29/09/2023 u 14:09
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 20.09. do 26.09. 2023. godine 29/09/2023 u 14:36

OKTOBAR (37):

Više od 400 pregledanih osoba, kod stotinjak povišen šećer ili pritisak 02/10/2023 u 11:13
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 25.09. do 01.10. 2023. godine 03/10/2023 u 15:13
Međuinstitucionalna saradnja u lokalnoj zajednici povodom obilježavanja Svjetskog dana djeteta 04/10/2023 u 16:28
INZ na Sajmu “Jesen u Visokom”: Štand za posjetioce, info-sesije za proizvođače mesa i meda 04/10/2023 u 17:01
Besplatni pregledi kože u Olovu, Tešnju, Doboj Jugu, Zavidovićima... 05/10/2023 u 9:39
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 27.09. do 03.10. 2023. godine 06/10/2023 u 13:29
VIDEO x4: Gostovanja stručnjaka INZ-a u programima javnih TV servisa 09/10/2023 u 11:17
Danas je Dan mentalnog zdravlja 10/10/2023 u 7:00
Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 02.10. do 08.10. 2023. godine 10/10/2023 u 8:52
Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 40./2023. 10/10/2023 u 13:17
INZ nastavlja biti podrška udruženjima žena oboljelih od karcinoma dojke na području ZDK 10/10/2023 u 14:54
FOTO: INZ i “Snaga žene” obilježili u Maglaju Mjesec borbe protiv karcinoma dojke 11/10/2023 u 12:43
Svjetski dan vida: Svaki deseti osnovac u ZDK s problemima u vidu 12/10/2023 u 7:00
Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 04.10. do 10.10. 2023. godine 13/10/2023 u 10:23
Oralno zdravlje u predškolskim ustanovama 13/10/2023 u 10:52
INZ: Obavještenje klijentima o prestanku izdavanja dokumenta “Interpretacija rezultata” 13/10/2023 u 15:39
HPV vakcina: Preuzmite brošuru i upoznajte se 13/10/2023 u 15:52
Danas je Svjetski dan pranja ruku 15/10/2023 u 7:02
Danas je Svjetski dan hrane: Voda je život, voda je hrana 16/10/2023 u 6:55
FOTO: Osnovci i srednjoškolci KŠC “Sv. Pavao” Zenica u posjeti laboratoriji INZ 16/10/2023 u 9:04
Tri četvrtine pitke vode na Planeti troši prehrambena industrija – prioritet racionalizacija i pročišćavanje

16/10/2023 u 13:05

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 09.10. do 15.10. 2023. godine 16/10/2023 u 15:04

FOTO: UG Život Zenica i INZ obilježili "Ružičasti oktobar" 17/10/2023 u 8:23

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 41./2023. 17/10/2023 u 11:28

VIDEO+FOTO: Aktuelne teme iz oblasti DDD u programu BHT-a 19/10/2023 u 10:10

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 11.10. do 17.10. 2023. godine 19/10/2023 u 14:42

Danas se obilježava Svjetski dan osteoporoze 20/10/2023 u 10:59

NASTAVAK AKCIJE – Besplatni pregledi kože u Žepču, Kaknju, Varešu i Visokom 23/10/2023 u 13:03

Osmi kongres MST BiH: INZ zastupljen u osam tema i dvije poster-prezentacije 23/10/2023 u 14:07

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 16.10. do 22.10. 2023. godine 24/10/2023 u 9:55

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 42./2023. 24/10/2023 u 10:12

Danas u 17 h predavanje o prevenciji raka dojke u amfiteatru Medrese "Osman ef. Redžović" Veliko Čajno 24/10/2023 u 11:28

FOTO: Mjesec borbe protiv karcinoma dojke – Predavanje u Medresi u Velikom Čajnu kod Visokog 25/10/2023 u 8:01

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 18.10. do 24.10. 2023. godine 26/10/2023 u 17:06

"Budućnost ZA" Zavidovići: Edukacija za članice povodom "Ružičastog oktobra" 27/10/2023 u 9:25

HPV I RAK – Osnovne informacije o HPV i karcinomu 30/10/2023 u 7:41

Veliki kašalj (Pertussis) 30/10/2023 u 12:00

NOVEMBAR (35):

NASTAVAK AKCIJE – Besplatni pregledi kože u Maglaju i Brezi 01/11/2023 u 10:40

Povodom Svjetskog dana borbe protiv moždanog udara – tri dana zdravstvenih aktivnosti u Zenici 01/11/2023 u 11:27

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 43./2023. 01/11/2023 u 11:56

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 23.10. do 29.10. 2023. godine 02/11/2023 u 9:02.

VIDEO+FOTO: Moždani udar – Tihi ubica samo u ZDK "pokosio" 692 osobe u godini 02/11/2023 u 13:31

Tešanj: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 25.10. do 31.10. 2023. godine 03/11/2023 u 14:00

HPV infekcija 06/11/2023 u 8:33

Najava predavljanja dva projekta INZ-a 06/11/2023 u 10:16

PREZENTACIJA: Screening pregledi najmlađih, značaj, osobenosti i rezultati iz ZDK 06/11/2023 u 11:09

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 44./2023. 07/11/2023 u 13:13

Zenica: Izvještaj o ispitivanju alergenog polena u zraku od 30.10. do 05.11. 2023. godine 08/11/2023 u 12:08

Upozorenje struke: Sve više učenika ima problem sa lokomotornim sistemom 10/11/2023 u 4:23

FOTO: Radionice o dijabetesu za učenike KŠC "Sveti Pavao" u Zenici 10/11/2023 u 11:00

Akcija povodom Svjetskog dana dijabetesa: „Promijeni životni stil – Smanji rizik!“ 13/11/2023 u 4:23

Pošast energetske pića: Jedna limenka ima više kofeina od dozvoljenih dnevnih potreba adolescenata 13/11/2023 u 5:25

VIDEO: INZ predstavio dva naučno-istraživačka i istraživačko-razvojna projekta na kojima radi 13/11/2023 u 12:31

Dijagnoza raka povezanog s HPV-om prema dobi 13/11/2023 u 13:00

FOTO: Predstavnice INZ na edukaciji "Komunikacija u zdravstvu" 14/11/2023 u 7:51

INZ: Obilježen Svjetski dan dijabetesa 14/11/2023 u 12:52

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 45./2023. 14/11/2023 u 13:27

Preuzmi i pročitaj: Brošure o HPV-u i reproduktivnom zdravlju 16/11/2023 u 7:55

FOTO: U ZDK provedena akcija preventivnih pregleda ranog otkrivanja zloćudnih tumora kože 20/11/2023 u 9:43

Najava: Plavi novembar – aktivnosti – utorak 21. i četvrtak 23. novembra 20/11/2023 u 11:56

Svjetska sedmica svijesti o antimikrobnoj rezistenciji – AMR (18.-24.11.2023.) 20/11/2023 u 12:07

Plavi novembar – mjesec posvećen muškom zdravlju – PRIJAVITE SE na besplatan preventivni pregled! 20/11/2023 u 12:34

FOTO: INZ na trećem bh. Kongresu o gojaznosti "Gojaznost, gdje smo i gdje želimo biti" 21/11/2023 u 12:15

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 46./2023. 21/11/2023 u 13:15

Edukacije za veterinare, inspektore i subjekte u poslovanju s hranom 21/11/2023 u 14:15

VIDEO+FOTO: Plavi novembar – mjesec ukazivanja na zdravlje muškaraca 22/11/2023 u 6:20

FOTO: Obilježavanje Međunarodnog dana djeteta 22/11/2023 u 14:33

FOTO: Predstavnik INZ-a jedan od dvoje učesnika Evropskog treninga za liderstvo u javnom zdravlju iz BiH 23/11/2023 u 7:42

Karcinomi uzrokovani HPV-om 23/11/2023 u 9:49

HPV vakcina 27/11/2023 u 7:34

"Zemljišta – izvor života" seminar INZ 05.12. u 10 sati 29/11/2023 u 10:19

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 47./2023. 30/11/2023 u 9:24

DECEMBAR (21)

Svjetski dan borbe protiv AIDS-a 01/12/2023 u 7:36

Razlozi da primite HPV vakcinu 04/12/2023 u 9:01

Danas je Svjetski dan zemljišta – Zemljište je izvor života na Planeti 05/12/2023 u 5:59

VIDEO+FOTO: UN-ov Dan zemljišta – Centimetar tla koji se stvara hiljadu godina, ljudi zagade za nekoliko minuta 05/12/2023 u 13:38

Vakcinisanje protiv HPV-a u domovima zdravlja u ZDK 06/12/2023 u 7:39

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 48./2023. 06/12/2023 u 12:31

FOTO: AKAZ-ov stručni seminar “Učinkovitost sistema sigurnosti u zdravstvenim ustanovama” 07/12/2023 u 12:01

Vodič za roditelje za vakcinaciju protiv HPV-a kod tinejdžera 12/12/2023 u 8:36

FOTO: Promocija HPV vakcine u osnovnim školama u Zenici 12/12/2023 u 9:31

FOTO: Procjena stanja oralnog zdravlja djece predškolske dobi 13/12/2023 u 13:04

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 49./2023. 13/12/2023 u 13:14

NABAVKA USLUGA ZBRINJAVANJA INFEKTIVNOG OTPADA 14/12/2023 u 10:27

VIDEO: WHO, Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica i Medicinska škola Zenica – istorijat i značaj vakcinacije 18/12/2023 u 10:11

INZ na konferenciji “Laboratorijske tehnologije i izazovi” u organizaciji Komore medicinsko-laboratorijskih dijagnostičara FBiH 18/12/2023 u 10:40

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 50./2023. 19/12/2023 u 14:56

AKAZ: Ocjena Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica 21/12/2023 u 9:19

Ministar za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline u Vladi ZDK Adnan Šabani u posjeti INZ 21/12/2023 u 14:46

Božićna čestitka 25/12/2023 u 0:22

Nadzor nad gripom u ZDK – pregled sedmice 51./2023. 27/12/2023 u 13:05

Predstavnice ZZJZ FBiH u posjeti INZ-u 27/12/2023 u 14:03

Sretna Nova Godina! 31/12/2023 u 23:55

Osim objava u elektronskim medijima, INZ je zabilježio 57 gostovanja u programima RTV kuća, koje nemaju karakter javnih PR objava INZ, nego se radi o posebno dogovorenim gostovanjima, namjenskim upitima redakcija, te posebnim snimanjima ili gostovanjima u medijima.....

Pregled gostovanja i učešća u medijima koja nisu obuhvaćena press clippingom u 2023.				
	ZAPOSLENIK INZ-a	MEDIJ	DATUM	NAPOMENA
1.	Elma Kuduzović	Kalman	24.01.	Papa test
2.	Elma Kuduzović	Radio TV Sarajevo	24.01.	Papa test
3.	Elma Kuduzović	Naša riječ	24.01.	Papa test
4.	Elma Kuduzović	Običan Radio Mostar	24.01.	Papa test
5.	Elma Kuduzović	Radio FBiH	25.01.	Papa test
6.	Elma Kuduzović	BH radio	25.01.	Papa test
7.	Elma Kuduzović	RTV Tuzla	26.01.	Plastika
8.	Elma Kuduzović	BH Radio	26.01.	Plastika
9.	Elma Kuduzović	Kalman	26.01.	Plastika
10.	Sanela Bečić Pekmić	RFE	27.01.	Vakcinisanje djece
11.	Elma Kuduzović	BHT-Ekologika	27.01.	Plastika
12.	Benjamin Čaušević	Kiss FM	27.02.	Rokovi trajanja
13.	Benjamin Čaušević	Nova BH	10.03.	Sigurnost hrane
14.	Elma Kuduzović	BH Radio	16.03.	Projekt Italijani
15.	Nino Hasanica	BHT	20.04.	Školska
16.	Benjamin Čaušević	BHT	06.05.	Hrana
17.	Benjamin Čaušević	Federalni radio	05.05.	Hrana
18.	Elma Kuduzović	IC Kakanj	09.05.	HPV
19.	Nino Hasanica	FTV	12.05.	Sestrinstvo
20.	Maja Jonjić Trifković	TV Zenica	12.05.	Zdrava prehrana
21.	Kasim Velić	BHT	22.05.	Biodiverzitet
22.	Lejla Baručija	BH Radio 1	22.05.	Polen alergije
23.	Maja Jonjić	Naša riječ	22.05.	hrana
24.	Benjamin Čaušević	Kiss radio	22.05.	Kvarljivost hrane
25.	Benjamin Čaušević	BHT 1	22.05.	Kvarljivost hrane
26.	Elma Kuduzović	BH Radio 1	29.05.	Melanom
27.	Elma Kuduzović	IC Kakanj	31.05.	Kampanja
28.	Elma Kuduzović	RTV HB	31.05.	Kampanja
29.	Lejla Baručija	RTV HB	11.07.	Putna apoteka
30.	Čaušević/Trifković	FTV	10.07.	Hrana
31.	Lejla Baručija	Radio Tuzla	11.07.	Putna apoteka
32.	Maja Jonjić Trifković	BH Radio 1	13.07.	Ljeto prehrana
33.	Maja Jonjić Trifković	Radio TV Tuzla	13.07.	Ljeto prehrana
34.	Elma Kuduzović	TVZE	07.08.	Dojenje
35.	Elma Kuduzović	FTV	12.08.	Dojenje
36.	Kozica/Čaušević	Oslobođenje	14.08.	Bruceloza / sig. hrane
37.	Kasim Velić	RTV Maglaj	24.08.	Ambrozija
38.	Benjamin Čaušević	AJB	29.08.	Čaj/Hrana
39.	Elma Kuduzović	RTV Maglaj	29.08.	HPV
40.	Elma Kuduzović	TVSA	30.08.	Promjena vremena
41.	Elma Kuduzović	Radio Tuzla	30.08.	Promjena vremena
42.	Elma Kuduzović	RTV Maglaj	31.08.	Promjena vremena
43.	Elma Kuduzović	BH Radio 1	04.09.	Promjena vremena
44.	Maja Zatajić	IC Kakanj	12.10.	Svjetski dan vida
45.	Admir Gluhijć	BHT	20.10.	DDD
46.	Elma Kuduzović	TV Visoko	24.10.	Karcinom dojke
47.	Elma Kuduzović	TVZE	25.10.	Karcinom dojke
48.	Admir Gluhijć	RTV Maglaj	26.10.	DDD
49.	Alis Kozica	IC Kakanj	15.11.	Vakcine
50.	Alis Kozica	RTV Zenica	23.11.	Vakcine
51.	Alis Kozica	TVSA	28.11.	Vakcine
52.	Jasmin Durmišević	BHR1	05.12.	Dan zemljišta
53.	Jasmin Durmišević	Radio HB	05.12.	Dan zemljišta
54.	Jasmin Durmišević	RTV Zenica	05.12.	Dan zemljišta
55.	Jasmin Durmišević	Hayat	12.12.	Zagađenje zraka
56.	Erna Terzić	RTV Visoko	14.12.	Oralno zdravlje
57.	Alis Kozica	Oslobođenje	18.12.	Vakcine

Zaključno sa brojem 57.

Prisutnost u medijima - U proteklom periodu intenzivirana je objava naših saopćenja, kao i praćenje direktnih objava medija sa naših događaja, kao i reemitovanje saopćenja koja im prosljedimo. Zahvaljujući novom pristupu broj objava je značajno uvećan.

Prema nepotpunom spisku medija koji su tokom protekle godine objavljivali naše informacije je na hiljade objava samo putem internet stranica. To znači svakodnevno prisustvo u medijima.

Svaki od ovih medija je objavio između jedne i nekoliko desetina informacija iz INZ, što je doprinjelo da se naše aktivnosti uistinu vide u svim krajevima BIH.

Naši stručnjaci su gostovali u nizu televizijskih i radijskih emisija i to pored lokalnih medija, znatno više na medijima koji emituju na nacionalnom nivou (BHT1, FTV, Hayat, TV1, N1, BHRadio1, Federalni radio, Radio Slobodna Europa, TV Sarajevo,...

Bitno je naglasiti da svaki od ovih medija ima i svoje profile na društvenim mrežama, te se tako naše informacije dodatno distribuiraju konzumentima.

7. STRUČNI I NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Institut je u toku 2023. godine provodio i istraživačku djelatnost kroz rad stručnih istraživačkih timova Ovdje je prezentovan i rad Institutovih stručnjaka koji su učestvovali u istraživanjima drugih institucija. Dio istraživanja je okončan i objavljen/prezentovan, a dio je u toku tako da njihovo objavljivanje očekujemo u narednom periodu.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Detection of moulds and aflatoxin M1 in dairy products collected from market in Zenica, Bosnia and Herzegovina.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Hrapović E, Idrizović E, Hodžić B, Gladan M, Čaušević B, Dizdarević J, Huseinagić S.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	28th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina), International Scientific Meeting. Proceedings and short contents, Trebinje B&H, 15-17 June 2023. Oral presentation O42; 138-139.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Should we need to change and introduce new referral values for aflatoxins in dairy products in "official gazette" of Bosnia and Herzegovina.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	FEMS Hamburg 09-13 July 2023, Poster.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Energetska vrijednost i kvaliteta obroka u vrtićima i domovima za lica treće dobi.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Hrapović E.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	VIII. međunarodna znanstveno-stručna studentska konferencija SKEI 2023 "Digitalizacija i inovacije" 11.05.2023. Travnik.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Health and hygiene significance of mycotoxin monitoring - diagnostic approach.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	5 th Congress of the Professional Department for Medical Laboratory Activities of the Croatian Chamber of Health Professionals with international participation MEDICAL LABORATORY ACTIVITY AND MODERN DIAGNOSTICS, Have we caught up with the future? Book of abstracts, Zagreb Croatia, 14-17. 09. 2023; O 62.

Naziv	Mycrobiological status of sandwiches from fast food establishments in the area of
-------	---

istraživanje ili stručnog rada	Zenica-Doboj canton. International Conference.
Učesnici u istraživanju	Čaušević B, Idrizović E, Ibrahimagić A, Hodžić B.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	14th WITH FOOD TO HEALTH September 14th and 15th, 2023, Osijek, Croatia. http://www.ptfos.unios.hr/Hranom_Do_Zdravlja/wp-content/uploads/2023/09/PROGRAMME-14.pdf

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Content of aflatoxin B1, chloride, nitrite and heavy metals in meat products in the area of Zenica-Doboj canton, Bosnia and Herzegovina.
Učesnici u istraživanju	Hasanbašić Dž, Kovač Č, Agić A, Šut A, Čaušević B, Ibrahimagić A.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	14th WITH FOOD TO HEALTH September 14th and 15th, 2023, Osijek, Croatia. http://www.ptfos.unios.hr/Hranom_Do_Zdravlja/wp-content/uploads/2023/09/PROGRAMME-14.pdf

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Significance of antimicrobial resistance monitoring and the One Health approach.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	8th Congress of nurses and technicians of Bosnia and Herzegovina, Zenica, B&H, 26-29. 10. 2023. Abstract book, 2023; 68-69.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Relationship and presence of molds and aflatoxin M1 in dairy products.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Hrapović E.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	8th Students Congress „Food-Nutrition-Health“ with international participation. University of Sarajevo, 09-11. 11. 2023. Abstract book 2-O-2, 31-32. https://hranaishranazdravlje.ba/wp-content/uploads/2023/11/knjiga-sazetaka-VIII-HIZ-2023-.pdf

Naziv istraživanja ili stručnog rada	The importance and danger of using nitrite and chloride in meat and meat products.
Učesnici u istraživanju	Hasanbašić Dž, Kovač Č, Agić A, Šut A, Ibrahimagić A.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Abstracts of the 2nd International Conference “Laboratory technologies and challenges”, 16-17. 12. 2023. Abstract book 57-59.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Mikotoksini – skriveni rizici u hrani.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Hasanbegović L, Haurdić B.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane. Stručni rad, web: https://inz.ba/mikotoksini-skriveni-rizici-u-hrani/2023 .

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Physico-chemical and microbiological characteristics of surface waters in the ZDK area.
Učesnici u istraživanju	Perić N, Ibrahimagić A.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	ZKMLDFBiH 2023, 1: 24-39.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Assessment of the quality and energy value of meals in kindergarten and nursing homes.
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Hrapović E, Palalić H.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	SKEI 2023; 4:2; 7-15.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Microbiological status of sandwiches from fast food establishments in the area of Zenica-Doboj Canton.
Učesnici u istraživanju	Čaušević B, Idrizović E, Ibrahimagić A, Hodžić B.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Proceedings of 14th International Scientific and Professional Conference WITH FOOD TO HEALTH, 2023; 12-20. http://www.ptfos.unios.hr/Hranom_Do_Zdravlja/wp-content/uploads/2024/03/HDZ_2023_Zbornik_e-izdanje.pdf

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Content of aflatoxin B1, chloride, nitrite and heavy metals in meat products in the area of Zenica-Doboj Canton, Bosnia and Herzegovina.
Učesnici u istraživanju	Hasanbašić Dž, Kovač Ć, Agić A, Šut A, Durmišević J, Ibrahimagić A.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Proceedings of 14th International Scientific and Professional Conference WITH FOOD TO HEALTH, 2023; 31-40. http://www.ptfos.unios.hr/Hranom_Do_Zdravlja/wp-content/uploads/2024/03/HDZ_2023_Zbornik_e-izdanje.pdf

Naziv istraživanja ili	“Detekcija i prevalencija plijesni i mikotoksina u proizvodima
------------------------	--

stručnog rada	namijenjenim za ljudsku i animalnu ishranu”
Učesnici u istraživanju	Ibrahimagić A, Hasanbašić DŽ, Agić, Kovač Ć, Čaušević B, Huseinagić S, Sarajlić-Spahić S, Gladan M, Idrizović E, Imamović N, Hodžić B, Hasanica N
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (Br. 05-35-2435-1/23 od 06. 10. 2023.)

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Biološke opasnosti u hrani
Učesnici u istraživanju	Emina Idrizović, Belma Hodžić, Manja Kunarac, Naida Ramić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	ZKMLDFBIH 2023; 2: 27-37

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Biological Hazards In Food
Učesnici u istraživanju	Idrizović E.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	2nd International Conference "laboratory technologies and challenges". 16.-17. Decembar.2023. Abstract book 55.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Biološke opasnosti u hrani
Učesnici u istraživanju	Emina Idrizović, Belma Hodžić, Manja Kunarac, Naida Ramić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	ZKMLDFBIH 2023; 2: 27-37

Naziv istraživanja ili stručnog rada	„Standardizacija statusa zaposlenih u organima javne uprave“
Učesnici u istraživanju	mr. Admir Gluhić HCM spec.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Fakultet za upravu, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Satisfaction with Health Care Services in the Adult Population of the Federation of Bosnia and Herzegovina during the COVID-19 Pandemic (naučni rad)
Učesnici u istraživanju	Šeila Cilović-Lagarija, Sanjin Musa, Stela Stojisavljević, Nino Hasanica, Elma Kuduzović, Mirza Palo, Marek Majdan, Martha Scherzer, Katrine Bach Habersaat, Catherine Smallwood, Ardita Tahirukaj, Dorit Nitzan
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Medicina 2023, 59, 97. https://doi.org/10.3390/medicina59010097

Naziv istraživanja ili stručnog rada	12. maj, Međunarodni dan medicinskih sestara/tehničara “Naše medicinske sestre/tehničari – naša budućnost” (panel diskusija)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica, Sanela Kaknjo
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Federalno ministarstvo zdravstva i Fondacija fami, Ilidža, Sarajevo, 09.05.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Healthy aging (stručni rad)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Univerzitet u Zenici, Medicinski fakultet, studijski program Zdravstvena njega, Summer School, 19.-23.06.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Better road safety system based on in-depth analysis of road accidents in Bosnia and Herzegovina and Serbia (istraživački projekat)
Učesnici u istraživanju	Erna Terzić, Sanela Kaknjo
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Beograd, Srbija, 12.-13.09.2023.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	O profesionalizaciji zanimanja (stručni rad)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	8. Kongres medicinskih sestara i tehničara BiH s međunarodnim učešćem, Zenica, 26.-29.10.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Plakat i letak kao metode zdravstvenog odgoja (stručni rad)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica, Aida Ramić-Čatak, Edin Selimović, Sead Begagić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	8. Kongres medicinskih sestara i tehničara BiH s međunarodnim učešćem, Zenica, 26.-29.10.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Preventivni pregledi djece u školama (stručni rad)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica, Azra Husković, Berina Isaković
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	8. Kongres medicinskih sestara i tehničara BiH s međunarodnim učešćem, Zenica, 26.-29.10.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Javno-zdravstveni pristup povećanju sigurnosti u školama (stručni rad)
Učesnici u istraživanju	Amela Zukić, Kasema Mehić-Durmić, Erna Terzić, Sanela Kaknjo
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	8. Kongres medicinskih sestara i tehničara BiH s međunarodnim učešćem, Zenica, 26.-29.10.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Kongres (pasivno učešće)
Učesnici u istraživanju	Erna Terzić, Amela Zukić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	3. BiH kongres o gojaznosti s međunarodnim učešćem (Gojaznost – gdje smo i gdje želimo biti?), Bijeljina, 17.-19.11.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Projekat “Jačanje sestrinstva u BiH” (ProSes) – “Komunikacija u zdravstvu” (aktivno učešće)
Učesnici u istraživanju	Berina Isaković, Lejla Selimović, Amela Zukić, Azra Husković, Mubera Ibrahimović
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Federalno ministarstvo zdravstva i Fondacija fami, Ilidža, Sarajevo, 09.-12.11.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Program za mlade poslovne ljude “Novi lideri ZDK” (aktivno učešće)
Učesnici u istraživanju	Erna Terzić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Privredna komora ZDK, Congres of Bosniacs of North America, Zenica, 07.10.-14.11.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	O Institutu za zdravlje i sigurnost hrane Zenica u Programu za mlade poslovne ljude “Novi lideri ZDK” (stručni rad)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Privredna komora ZDK, Congres of Bosniacs of North America, Zenica, 14.11.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Drugi evropski trening za liderstvo u javnom zdravstvu (Leadership in Public Health) (aktivno učešće sa završnim ispitom)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica (kao predstavnik BiH, Federalnog ministarstva zdravstva i Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica)
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Bordo (Bordeaux), Francuska, 13.-24.11.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	(Potreba) Standardizacija Službe za školsku higijenu (stručni rad)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Dani kvaliteta u zdravstvu u FBiH 2023., Ilidža, Sarajevo, 07.-08.12.2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	3 minute thesis competition Bosnia and Herzegovina “Showcasing Bosnia and Herzegovina research talent to the world” (aktivno učešće kao sudija)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	ANNT – Asocijacija za napredak nauke i tehnologije BiH, BH Futures Foundation, BHAAAS – Bosnia and Herzegovina American Academy of Art and Sciences, 2023.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Prva pomoć, priručnik za zdravstvene laike, djecu, polaznike kurseva prve pomoći, drugo izdanje (knjiga)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica (autor knjige i voditelj projekta), Savan Kuridža i saradnici
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Finansiranje/sufinansiranje programa i projekata u oblasti nauke u 2022. godini – podrška štampanju naučnih knjiga; Izdavač: Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, 2022., štampano 2023. ISBN 978-9926-8178-5-5

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Prehrana u odgojno-obrazovnim ustanovama, priručnik za organizaciju sistema (knjiga)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica (autor knjige i voditelj projekta), Benjamin Čaušević, Maja Jonjić-Trifković, Erna Terzić
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Finansiranje/sufinansiranje programa i projekata u oblasti nauke u 2022. godini – podrška štampanju naučnih knjiga; Izdavač: Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, 2022., štampano 2023. ISBN 978-9926-8178-6-2

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Procjena stanja oralnog zdravlja djece predškolske dobi (istraživački projekat)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Ministarstvo zdravstva ZDK i Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, istraživanja su planirana i realizirana u skladu sa Programom utroška sredstava planiranih u budžetu ZDK za 2023. godinu

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Istraživanje energetske vrijednosti i prisustva kontaminanata u hrani namijenjenoj osjetljivim i ugroženim grupama stanovništva (istraživački projekat)
Učesnici u istraživanju	Amir Ibrahimagić, Maja Jonjić Trifković, Elma Kuduzović, Benjamin Čaušević (Služba za školsku higijenu učestvovala u realizaciji istraživanja)
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Ministarstvo zdravstva ZDK i Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, istraživanja su planirana i realizirana u skladu sa Programom utroška sredstava planiranih u budžetu ZDK za 2023. godinu

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Procjena učestalosti, težine i načina prijavljivanja reakcija nakon vakcinacije protiv COVID-19 kod stanovništva ZDK (istraživački projekat)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica, Muhamed Skomorac
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Ministarstvo zdravstva ZDK i Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, istraživanja su planirana i realizirana u skladu sa Programom utroška sredstava planiranih u budžetu ZDK za 2023. godinu

Naziv istraživanja ili stručnog rada	HPV (Humani papiloma virus) vakcinacija kao strategija za prevenciju karcinoma grlića maternice (istraživački projekat)
Učesnici u istraživanju	Služba za školsku higijenu učestvovala u realizaciji istraživanja
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Ministarstvo zdravstva ZDK i Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, istraživanja su planirana i realizirana u skladu sa Programom utroška sredstava planiranih u budžetu ZDK za 2023. godinu

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Uvod u profesionalizaciju sestrinstva – medicinska sestra u središtu ili na marginama zdravstva?, drugo izdanje (knjiga)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica (autor knjige i voditelj projekta)
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Finansiranje/sufinansiranje programa i projekata u oblasti nauke u 2023. godini – podrška štampanju naučnih knjiga; Izdavač: Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, 2023. ISBN 978-9926-8178-7-9

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Konferencija sa međunarodnim učešćem „Postignuća, izazovi i perspektive u pogledu očuvanja i unapređenja zdravlja školske djece i omladine“
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica (voditelj projekta)
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Finansiranje/sufinansiranje programa i projekata u oblasti nauke u 2023. godini – podrška organizaciji domaćih i međunarodnih naučnih skupova; Organizator naučnog skupa: Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Procjena učestalosti i ozbiljnosti reakcija nakon masovne vakcinacije protiv COVID-19 kod stanovništva Zeničko-dobojskog kantona primjenom inovativnog pristupa prikupljanju podataka (istraživački projekat)
Učesnici u istraživanju	Nino Hasanica (voditelj projekta)
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke i Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, Finansiranje/sufinansiranje naučno-istraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata u FBiH 2023. godine

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Uticaj COVID-19 na mentalno zdravlje studenata zdravstvene njege (diplomski/završni rad)
Učesnici u istraživanju	Lejla Selimović (kandidat), Nino Hasanica (mentor)
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Univerzitet "Džemal Bijedić" u Mostaru, studij Zdravstvene njege

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Breast cancer screening in Bosnia and Herzegovina (equity in cancer screening: reaching vulnerable populations)
Učesnici u istraživanju	S. Sarajlić-Spahić, S Begagić , E.Kuduzović, N.Huseinspahić, M. Jonjić-Trifković, A. Gladan
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	ICSN 2023, Torino, Italy 2023, chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://icsn2023.it/wp-content/uploads/2023/06/POSTER_ICSN_TO_20-23giu2023-31.pdf

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Private sector engagement for noncommunicable disease control in Republika Srpska and the Federation of Bosnia and Herzegovina
Učesnici u istraživanju	Rakić S, Stević S, O'Hanlon B, Chukwuma A, Huseinagić S
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	World Bank - Technical report, September 2023.

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Payment Incentives for Improved Quality of Health Service Delivery in Republika Srpska and the Federation of Bosnia and Herzegovina
Učesnici u istraživanju	Huseinagić S, Stević S, Birungi C, Chukwuma A
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	World Bank - Book,

Naziv istraživanja ili stručnog rada	Mapping the capacity of breast cancer prevention and screening by mammography in the Federation of Bosnia and Herzegovina
Učesnici u istraživanju	Huseinagić S, Begagić S, Sarajlić-Spahić S, Cilović-Lagarija Š, Skočibušić S, Čerkez G, Huseinaspahić N.
Mjesto realizacije, prezentacije ili objavljivanja	Institute for Health and Food Safety, Zenica, 2023. 54 pages

Posebno treba izdvojiti istraživanje "Mapiranje kapaciteta za prevenciju karcinoma dojke i mamografski skrining u Federaciji BiH", kojeg je realizovao Institut, uz još neke partnere, a prije svega uz stručnu i finansijsku pomoć Regije Piemonte (Italija). Upravo zahvaljujući projektu Italijanske regije Piemonte (Uspostava skrininga za rano otkrivanje raka dojke na području ZDK), Institut je prepoznat kao važan partner u budućem projektu, kojeg će finansirati EU u iznosu od oko 25 miliona Eura, a čiji partneri će (pored Instituta i organizacije RE-TE iz Torina) biti UNFPA BiH, WHO BiH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravstva RS, a vjerovatno i Italijanska organizacija za međunarodnu saradnju.

Može se reći da, bez uspješno realizovanog projekta uspostave skrininga u ZDK, ne bi ni bilo ovog velikog projekta kojeg će finansirati EU.

8. AKREDITACIJA LABORATORIJA

Institut je u 2023. godini obnovio akreditaciju svojih laboratorija i laboratorijskih metoda, te proširio obim svojih akreditovanih metoda novim metodama (uvedeno 17 novih akreditovanih metoda). Ovim proširenjem, Institut je prva laboratorija u BiH koja ima akreditovane sve propisane metode za mikrobiološku analizu vode za piće.

Ovdje treba naglasiti da se bez akreditacije laboratorija prema standardu ISO 17025, praktično ne može raditi jer se nalazi neakreditovanih laboratorija ne uvažavaju.

9. FINANSIJSKO POSLOVANJE

Institut je u 2023. godini ostvario ukupne prihode u iznosu od **6.737.252 KM** i rashode u ukupnom iznosu od **6.460.021 KM**, odnosno ostvario je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od **277.231 KM**.

9.1. PRIHODI

Ostvareni ukupan prihod u obračunskom periodu 2023. godini iznosi: **6.737.252 KM**, što je u odnosu na isti period prethodne godine povećanje za 589.905 KM odnosno 9,6%.

Pregled prihoda prema izvorima:

IZVORI PRIHODA	Realizovano 2021.	Realizovano 2022.	Plan 2023.	Realizovano 2023.	Indeks Realizacija/Plan 2023.	Indeks Realizacija 2023/2022
Zavod zdravstvenog	2.902.149	3.278.985	3.726.000	3.879.641	104,12%	118,32%
Budžet ZDK - Ministarstvo zdravstva	256.141	270.878	450.000	404.145	89,81%	149,20%
Budžet ZDK - Ministarstvo poljoprivrede	170.940	186.744	180.000	0	0,00%	0,00%
Budžet ZDK - ostala ministarstva						
HACCP, sanitarni minimum i ostale konsultantske usluge	134.350	123.117	145.800	194.443	133,36%	157,93%
DDD usluge	848.369	843.356	850.000	804.589	94,66%	95,40%
Klinička mikrobiologija i sanitarni pregledi	480.085	514.200	560.800	563.477	100,48%	109,58%
Sanitarna hemija	46.526	75.535	83.600	70.959	84,88%	93,94%
Epidemiološka ambulanta - vakcinacije	105.236	46.574	52.000	78.194	150,37%	167,89%
Veterinarska mikrobiologija	98.218	116.847	131.500	110.336	83,91%	94,43%
Sanitarna mikrobiologija	316.653	358.663	378.300	374.063	98,88%	104,29%
Ostale usluge	*	41.725		10.253	#DIV/0!	24,57%
Projekti	6.338	24.044	35.000	39.786	113,67%	165,47%
Ostali izvori	427.448*	271.808	120.000	207.367	172,81%	76,29%
UKUPNO	5.792.453	6.147.347	6.713.000	6.737.251	100,36%	109,60%

Planom prihoda za 2023. godinu bilo je predviđeno 6.713.000 KM, što je predstavljalo značajno povećanje prihoda u odnosu na ostvarenje u 2022. godini. Tako postavljen plan ostvarenja prihoda je predstavljao izazov, naročito uzimajući u obzir tržišne trendove i snažan utjecaj nelojalne konkurencije u dijelu ostvarenja tržišnih prihoda, ali je ipak prebačen

(za 0,4%). Usluge i projekti financirani od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK su ostvareni uz najznačajnije povećanje kako u odnosu na realizaciju 2022. godine, tako i u odnosu na planirani iznos za 2023. godinu. Tako je po navedenom osnovu ostvareno povećanje prihoda u iznosu od preko 600.000 KM u odnosu na realizaciju 2022. godine, odnosno za 18,3%. Povećanje u odnosu na planirani iznos je bilo 153.641 KM ili 4,1%.

	2021.	2022.	2023.	Razlika 2023-2022	Indeks 2023/2022
Poslovni prihodi	5.344.800	5.808.015	6.490.099	682.084	111,7%
Ostali prihodi	447.653	339.332	247.152	-109.458	72,8%
Ukupni prihodi	5.792.453	6.147.347	6.737.251	572.626	109,6%

Važno je konstatovati da su poslovni prihodi (prihodi od registrovane djelatnosti) u 2023. godini povećani za 11,7% u odnosu na prethodnu godinu, dok su stali prihodi smanjeni za 27,2%.

Treba konstatovati da je Institut ostvario porast prihoda na tržištu za 4,1%, u odnosu na prethodnu godinu, a povećanje od 0,23% u odnosu na planirani iznos.

Treba imati u vidu da Institut ne vodi knjigovodstvo po metodi budžetskog knjigovodstva, nego po metodi knjigovodstva za preduzeća. Iz tog razloga je prikazani prihod iz Budžeta preko Ministarstva zdravstva nešto manji od onog prikazanog u izvršenju budžeta, obzirom da nije bilo moguće realizovati nabavku svih količina vakcina, te je za ovu kalendarsku godinu oprihodovan samo iznos koji je bio u rashodu. To je urađeno po knjigovodstvenim standardima.

Iako u otežanim uslovima prihodi na tržištu su značajno povećani (za preko 86.000 KM ili 4,1%). Značajno su povećani prihodi po osnovu epidemioloških usluga (68%), edukacija i konsultantskih usluga (58%), sanitarne mikrobiologije (4,3%), dok su smanjeni prihodi usluga DDD (4,6%), usluga hemijske dijagnostike (6,1%), i usluga veterinarske dijagnostike (5,6%)

Prihodi ostvareni pruženjem DDD usluga su niži u odnosu na prethodni period prije svega zbog nelojalne konkurencije koja damping cijenama stalno pokušavaju preuzeti dio tržišta DDD usluga na kojem mi ostvarujemo prihod.

Značajno je da su prihodi sanitarne mikrobiologije povećani u odnosu na prethodnu godinu kada je zabilježeno smanjenje prihoda u odnosu na 2020. godinu (raskinut ugovor sa Bingom krajem 2020.g).

Značajno je istaknuti da su direktni prihodi po osnovu pružanja usluga na tržištu izrazito visokom nivou i iznose 2.206.314 KM, što predstavlja učešće u ukupnim prihodima u procentualnom iznosu od 32,7%, što je nešto manje u odnosu na 2022. godinu (34,5%)

Nažalost, nije bilo realizacije projekata financiranih od strane Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, što naročito zabrinjava uzimajući u obzir da je u pitanju resorno ministarstvo za značajan dio djelatnosti koju Institut za zdravlje i sigurnost hrane obavlja.

Projekti financirani od strane Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo u 2023. godini su iznosili 0 KM obzirom da je tako definisano u Budžetu za 2023. godinu. Sredstva od 100.000 KM koja su bila predviđena u rebalansiranom budžetu za 2023. godinu su utrošena za plaćanje obaveza¹ ovog ministarstva prema Institutu iz 2022. godine.

U dijelu ostvarenih prihoda iz budžeta ZDK, značajno veće ostvarenje je realizirano u dijelu projekata iz oblasti javnog zdravstva koji se finansiraju putem Ministarstva zdravstva ZDK. Po navedenom odnosu je ostvaren veći iznos prihoda u odnosu na realizaciju 2022. godinu. Ostvaren je veći prihod u odnosu na realizovani 2022. godine za 133.000 KM, odnosno za

49,2%.

Zadržan je visok nivo ostvarenja prihoda po osnovu usluga kliničke mikrobiologije i sanitarnih pregleda, te ostvaren rast po navedenom osnovu za 49.277 KM, odnosno za 9,6%. Prihod ostvaren po osnovu edukacije iz oblasti sanitarnog minimuma i sličnih konsultantskih usluga je porastao za 71.326 KM odnosno 49,2%.

Prihodi ostvareni pruženjem DDD usluga su u 2023. godini iznosili ukupno 804.589 KM, što je za nešto manje od 39.000 KM manje u odnosu na 2022. godinu, odnosno manje za 4,6%. U 2023. godini je nastavljen kontinuitet otežanog rada usljed nelojalne konkurencije koja damping cijenama stalno pokušava preuzeti dio tržišta na kojem JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane ostvaruje prihod po navedenom osnovu. Uzimajući u obzir okolnosti pod kojima se pružaju DDD usluge na tržištu (nelojalna konkurencija, uslovi pod kojima Institut pruža ove usluge: javne nabavke, poštivanje kolektivnih ugovora, troškovi zaštite na radu...), iako ostvareni manji prihodi u odnosu na planirane, ostvarenje od 804.589 KM predstavlja izrazito značajan uspjeh. Način kako je uređen i kako se realizuje djelatnost DDD na prostoru FBIH ukazuje da se u Institutu treba analizirati dalji način pružanja ovih usluga.

Ostvareni prihodi po osnovu usluga veterinarske mikrobiologije, ostvareni su u iznosu nižem u odnosu na ostvarenje u 2022. godinu za 6.500 KM, odnosno za 5,6%. Značajno je napomenuti da se u proteklom periodu nije iznašlo rješenje od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, pa ni od nadležnog kantonalnog ministarstva, koje bi obezbjedilo da se našoj ustanovi omogućući da analize koje se realiziraju u svrhu monitoringa dostavljaju po službenoj dužnosti, nego se aktivnosti monitoringa realizuju po tržišnom principu, u kojem nadležne ustanove (veterinarske stanice) dobrovoljno odlučuju u koju laboratoriju će dostaviti uzorak na analizu. Navedeno značajno utiče na nelojalnu konkurenciju u dijelu tržišta koji se odnosi na navedeni segment usluga. Nažalost, primjećen je trend u kojem se, kao i kod DDD usluga, damping cijenama nastoji preoteti udio na tržištu, uglavnom od strane laboratorija u privatnom vlasništvu.

Ostvareni prihodi po osnovu pružanja usluga mikrobioloških analize hrane, vode i briseva (sanitarna mikrobiologija) su veći u odnosu na realizaciju 2022. za 15.400 KM, odnosno za 4,3%. Ostvareni rast prihoda po navedenom osnovu je posebno značajan iz razloga što je u prethodnim periodima zabilježen odustanak od poslovne saradnje (raskid ugovora) određenog broja „velikih“ klijenata, što je zahtjevalo dodatne napore i aktivnosti kako bi se nadomjestio navedeni gubitak. Učinjena je reorganizacija organizacionih jedinica Instituta, segment prodaje usluga je dodjeljen službi za DDD (dijelu DDD usluga), te Službi za sanitarnu tehniku (u dijelu sanitarnog nadzora i laboratorijskih analiza), što je i dovelo do povećanja realiziranih usluga i ostvarenja većih prihoda.

Navedeni pristup je rezultirao povećanjem prihoda na tržištu.

U vremenu nakon ograničenja izazvanih virusom Covid 19, primjetna je i povećana zainteresovanost građana u dijelu vakcinacije u komercijalne svrhe, što je rezultiralo povećanjem prihoda po osnovu aktivnosti epidemiološke ambulante za 31.621 KM, odnosno za 67,9%.

Prihodi ostvarenih na stavci „projekti“, koji su bili reducirani okolnostima izazvanih pandemijom korona virusa, su također doživjeli značajan rast, te su realizirani u iznosu od 39.786 KM, što je za 65,5% više od realizacije iz 2022. godine.

Smanjenje prihoda pod stavkom „ostali prihodi“ je značajno i ostvareno je prije svega iz razloga smanjenja prihoda po osnovu priznatih donacija, gdje u prvom redu ističemo donirane vakcine za potrebe prevencije bolesti izazvane korona virusom. Nastavljene su aktivnosti na

naplati ranije otpisanih sumnjivih i spornih potraživanja i po tom osnovu je ostvaren prihod u iznosu od 27.788 KM.

Pregled stavke "Prihodi iz drugih izvora":

	2022.	2023.
Refundacija plate pripravnika od Zavoda za zapošljavanje	18.236	13.364
Refundacija bolovanja	10.884	54.973
Prihodi od povrata poreskih i drugih dadžbina (takse i sl.)	8.171	3.377
Prihodi od povrata uplaćene naknade u žalbenom postupku	0	398
Prihodi od odnacija koji se direktno priznaju u prihod	97.306	56.636
Prihodi od donacija u obliku primljenih sredstava	26.597	31.418
Prihodi od onacije u obliku sit. Inv. I sl.	1.347	861
Ministarsvo zdravstva ZDK - donacija		0
Ostali poslovni prihodi	1.258	0
Prihodi od naplate štete osiguravajućih društava	7.404	1.589
Prihodi od naplaćenih ugovorenih kazni	8.215	0
Prihodi od naplate za kašnjenje u plaćenju	0	950
Zatazne kamate	22.341	2.494
Kamate na depozit	32	18
Prihodi od prodaje transportnih sredstava	0	8.736
Ostali prihodi od prodaje	0	312
Višak dugotrajne imovine	6.340	0
Viškovi sirovina i materijala - Priručno skladište	28.233	0
Naplaćena otpisana potraživanja	14.854	13.387
Kreditni dobici od potraživanja od kupaca	0	14.401
Otpis ostalih obaveza	14.061	1.030
Prihodi od zaokruživanja	4	10
Prihodi ranijih godina	0	2.917
Prihodi po osnovu ostalih usklađivanja	4	78
Ispravka greške iz ranijih godina	0	418
	265.287	207.366

9.2. RASHODI

Ostvareni ukupni rashodi 2023. godini iznose: **6.460.021 KM**, što je u odnosu na isti period prethodne godine smanjenje za 14.218 KM, odnosno za 0,22%.

	2021.	2022.	2023.	Razlika 2023-2022	Indeks 2023/2022
Poslovni rashodi	5.728.631	6.372.404	6.267.069	-105.335	98%
Ostali rashodi	38.353	101.835	192.952	91.117	189%
Ukupni rashodi	5.766.984	6.474.239	6.460.021	-14.218	100%

Poslovni rashodi (rashodi od registrovane djelatnosti) u 2023. godini smanjeni su za 105.335 KM ili 2% u odnosu na prethodnu godinu, dok su stali rashodi povećani za 91.117 KM ili 89%.

Pregled ostvarenih troškova i rashoda po strukturi knjiženja u kontnom planu

(KM)

VRSTA RASHODA	Realizovano 2021.	Realizovano 2022.	Plan 2023.	Realizovano 2023.	Indeks Realizacija/Plan 2023.	Indeks Realizacija 2023/2022
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	3.909.587	4.415.305	4.530.000	4.378.120	96,65%	99,16%
Materijalni troškovi	549.339	526.768	622.000	530.789	85,34%	100,76%
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	414.403	493.774	497.000	524.957	105,63%	106,32%
Troškovi usluga	430.776	504.028	510.000	433.377	84,98%	85,98%
Amortizacija	261.626	251.155	260.000	233.577	89,84%	93,00%
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	91.476	96.510	100.000	95.437	95,44%	98,89%
Ostali rashodi	99.342	186.699	172.000	263.764	153,35%	141,28%
UKUPNI RASHODI	5.756.549	6.474.239	5.691.000	6.460.021	96,55%	99,78%

U nominalnom iznosu najveću stavku čine troškovi plaća zaposlenih koji su u 2023. godini ukupno iznosili 4.378.120 KM i u odnosu na prethodnu godinu su manji za 37.186 KM, odnosno 0,8%, a u odnosu na planirano za 3,4%.

Razlog tome je prije svega nastojanje da se nedostatak ljudskih kapaciteta za realizaciju aktivnosti koje su se provodile u uslovima odlaska jednog dijela radnika, nadomjesti reorganizacijom posla i prenosom opterećenja na trenutno zaposlene radnike. Navedeni koncept je kratkoročno primjenjiv i kao takav je dio kratkoročnih mjera za konsolidaciju poslovanja. Dugoročno ostvareni obim aktivnosti neće biti moguće realizirati bez angažovanja potrebnih broja dodatnih radnika.

U dijelu ostalih primanja radnika, iskazano povećanje (6,32%) je prije svega rezultat isplate jednog dijela pomoći radnicima u 2023. godini u skladu sa Uredbom o isplati pomoći koju je donijela Vlada FBiH.

Troškovi plata zajedno sa ostalim primanjima, naknadama i pravima zaposlenih čine skoro 76% ukupnih rashoda, što je i razumljivo, obzirom da Institut pruža usluge, gdje je učešće rada stručnih lica najznačajnije.

Grupa rashoda koji se odnose na materijalne troškove su realizirani na nivou vrlo približno ostvarenim u 2022. godini. Ostvareni materijalni rashodi u 2023. godini su veći za 4.021 KM, odnosno za 0,76%. S druge strane, ostvareni materijalni troškovi su značajno manji u odnosu na planirane troškove po istom osnovu. Posebno je važno naglasiti da je navedeni nivo troškova ostvaren uz značajno povećanje prihoda što je za posljedicu imalo značajno povećanje broja usluga i aktivnosti koje su realizovane u 2023. godini, a što se vidi iz prethodnih izlaganja. Uzimajući u obzir navedeno, možemo zaključiti da su materijalni troškovi realizirani uz posebnu pažnju i racionalizaciju istih.

Rashodi grupisani prema pregledu kao troškovi usluga su u 2023. godini u odnosu na prethodnu godinu ostvareni u manjem iznosu za 70.650 KM, odnosno za 14,01%.

Smanjenje rashoda po osnovu usluga je prije svega rezultat smanjenja rashoda po osnovu održavanja sredstava. Naime, u 2022. godine je po osnovu troškova održavanja realiziran rashod u iznosu od 84.855 KM, dok je u 2023. godini po istom osnovu ostvaren rashod u iznosu od 63.141 KM. Ostvaren je manji rashod po osnovu održavanju sredstava za 21.714 KM, odnosno za 25,58%.

Značajno je istaknuti smanjenje ostvarenih rashoda po osnovu iznajmljivanja motornih vozila. Rashodi po osnovu iznajmljivanja motornih vozila su 2023. godine ostvareni u iznosu od 30.588 KM i u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 36.448 KM su manji za 5.860

KM. Navedeno smanjenje je realizirano, uprkos značajnom obima realizovanih aktivnosti, a kroz racionalniju upotrebu vlastitih vozila, te povećane aktivnosti u segmentu planiranja i kontrole korištenja unajmljenih vozila.

Značajan udio, kao i u prethodnom periodu, u troškovima usluga zauzimaju troškovi po osnovu zakupa, a posebno najam prostora usljed činjenice da Institut za zdravlje i sigurnost hrane nema vlastiti prostor dovoljan za obavljanje djelatnosti, što uzrokuje potrebu najma prostora. Pitanje prostora je važno pitanje koje će se i u narednom periodu tretirati sa našim Osnivačem.

Baš kao što smo naveli i kod tretmana materijalnih troškova, važno je naglasiti da se smanjenje ukupno realiziranih rashoda usluga ostvarilo u uslovima rasta obima usluga.

Na ukupan rast troškova usluga koje su pružene Institutu je značajno uticao povećan obim usluga i aktivnosti, kako onih projektnih, tako i tržišnih.

Rashodi po osnovu troškova naknada ostalim fizičkim licima (ugovori o djelu i ugovori o povremenim i privremenim poslovima) su iako uz značajno povećanje aktivnosti ostvarene na nivou sličnom onom realiziranom u 2022. godini. Iako je ostvareno smanjenje navedenih troškova u iznosu od 1.073 KM, značajno je napomenuti da su u proteklom periodu nastavljene aktivnosti na podizanju efikasnosti i iskoristivosti vlastitog kadra. Ovakav pristup posebno dođe do izražaja u periodu obavljanja poslova sistematske prolijetne i jesenje deratizacije, kada je potreba za angažovanjem dodatne radne snage izražena i kada se vrši preraspodjela u svrhu racionalizacije troškova.

Grafički prikaz strukture rashoda po veličini u obračunskom periodu (2023. godina)

Pregled sadržaja stavke "ostalnih rashoda":

	2022.	2023.
Troškovi poreza i ostalih naknada	67.619	63.235
Članarina privrednoj komori	1.600	2.400
Ostali nematerijalni troškovi (pretplata na služben i stručnu literaturu)	15.644	5.178
Kamata	561	0
Negativne kursne razlike dobavljača	74	19
Gubici od rashodovanja stalnih sredstava	2.116	2.878
Otpis potraživanja	36.305	128.441
Rashodovanje i gubici na zalihama materijala, nepomenuti ostali rashodi	48.151	23.588
Umanjenje vrijednosti zaliha	227	15
Kreditni gubici od potraživanja od kupaca	14.401	37.952
Rashodi po osnovu ispravki greški iz ranijih perioda	0	59
	186.699	263.765

9.3. POSLOVNI REZULTAT

Pregled ostvarene dobiti (gubitka)

	2021.	2022.	2023.
--	-------	-------	-------

Prihodi	5.792.453	6.147.347	6.737.252
Rashodi	5.766.984	6.474.238	6.460.021
Poslovni rezultat	25.469	-326.892	277.231

U 2023. godini ostvaren je pozitivan poslovni rezultat u iznosu u iznosu od 277.231 KM.

10. BILANS STANJA

10.1. DUGOROČNA IMOVINA

Nabavna vrijednost dugoročne imovine na dan 31.12.2023. godine iznosi 3.416.430 KM, ispravka vrijednosti je 2.412.351 KM, što znači da je dugoročna imovina amortizovana (otpisana) sa 70,60%, pa prema navedenom NETO sadašnja vrijednost dugoročne imovine iznosi: 1.004.079 KM.

Amortizacija dugoročne imovine u 2023. godini je iznosila 233.577 KM.

Najveću NETO sadašnju vrijednost dugoročne imovine čini stavka „Postrojenja, oprema i namještaj“ u iznosu od 653.826 KM, što je 65,10% ukupne dugoročne imovine.

Udio upisanih građevinskih objekata u ukupnoj neto sadašnjoj vrijednosti dugoročne imovine je 211.345 KM, odnosno 21,04%.

10.2. KRATKOROČNA IMOVINA

Kratkoročna imovina Instituta na dan 31.12.2023. godine iznosi 2.000.902 KM, što je u odnosu na stanje 01.01.2023. godine, povećanje za 191.273 KM, odnosno za 10,56%.

Najveći udio u kratkoročnoj imovini evidentiran je na stavci – Potraživanja od kupaca, u iznosu od 831.953 KM, što predstavlja 41,57% ukupne kratkoročne imovine. Potraživanja od kupaca su na dan 31.12.2023. godine su manja u odnosu na prethodnu godinu za 192.671 KM. Ovdje je jako važno napomenuti da je Institut iz 2022. godine imao potraživanje od Ministarstva za poljoprivredu ZDK u iznosu od 200.000 KM. Jedan dio potraživanja u iznosu od 100.000 KM je napaćen, dok će se nastaviti aktivnosti na iznalasku rješenja za naplatu i preostalog dijela potraživanja. Smanjenje potraživanja u odnosu na prethodnu godinu je rezultat dodatnog napora koji je poduzet u cilju podizanja naplate potraživanja od kupaca i obezbjeđenja likvidnost u poslovanju Instituta za zdravlje i sigurnost hrane.

Sumnjiva i sporna kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2023. godine iznose 196.122 KM ili 9,8% ukupne vrijednosti kratkoročne imovine.

Kratkoročna imovina iskazana na kontu - Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar iskazana je u iznosu od 308.982 KM, što predstavlja 15,44% ukupne kratkoročne imovine. Važno je primjetiti da u odnosu na stanje početkom godine ova stavka nema značajno povećanje. Naime, 31.12.2022. godine stanje zaliha je iznosilo 305.968 KM, ostvareno je povećanje od 3.014 KM, odnosno za 0,98%.

Kratkoročna imovina iskazana na stavci – Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja iskazana je u iznosu od 52.541 KM, što predstavlja 2,62% ukupne kratkoročne imovine.

Zalihe

Ukupne zalihe na dan 31.12.2023. godine iznose 308.982 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine uvećanje za 3.014 KM ili 0,98%.

Neznačajno povećanje zaliha zaliha u odnosu na prethodni period pokazuje stabilizaciju stanja na tržišti, u odnosu na prethodni period kada se čak isporuka nekih specifičnih materijala za rad laboratorija dovodila u pitanje. Navedene zalihe se koriste u svrhu obezbjeđenja nesmetanog odvijanja poslovnog procesa. Uzimajući u obzir da se u toku 2023. godine istavrio porsat broja pruženih usluga (dakle porast obima rada), ovako malo povećanje vrijednosti zaliha pokazuje dobro upravljanje zalihama.

Gotovina

Iskazani iznos gotovine i ekvivalenata gotovine u bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine iznosi 807.426 KM što predstavlja povećanje za 407.868 KM, odnosno za 102,07% u odnosu na 31.12.2022. godine.

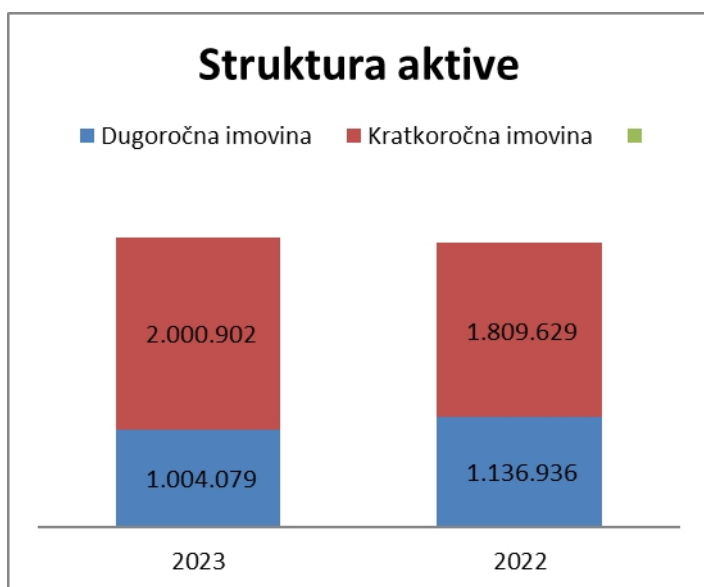
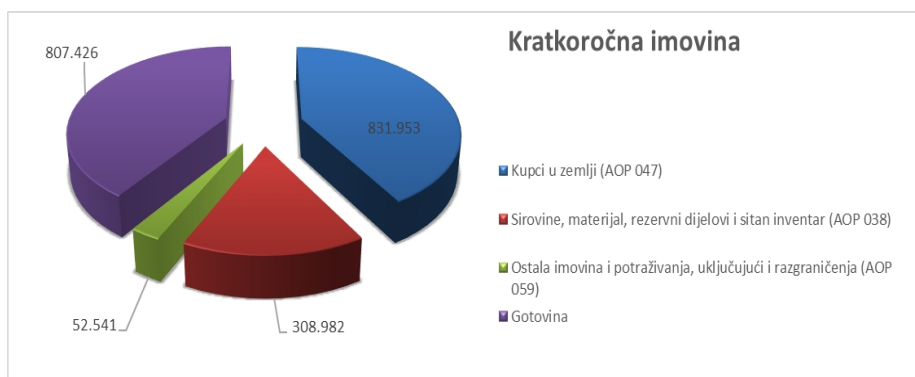
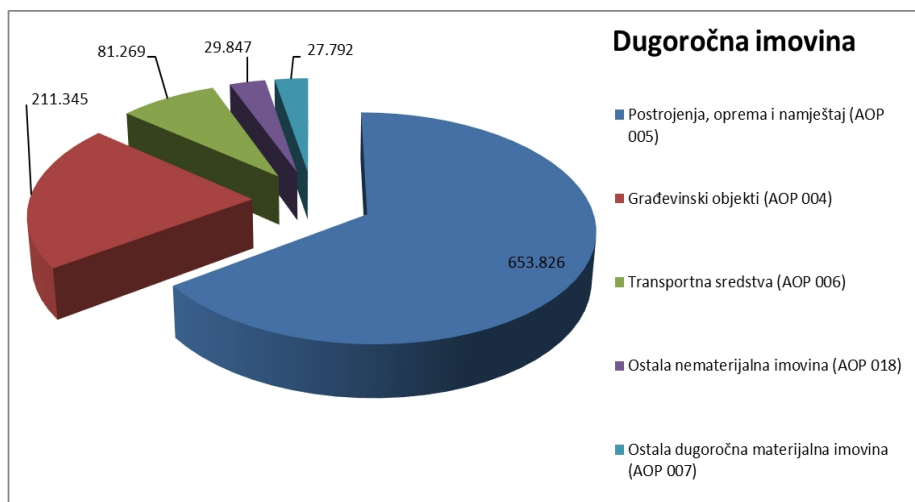
Vanbilansna evidencija

U bilansu stanja na dan 31.12.2023. je iskazano stanje na poziciji -vanbilansna aktiva, a odnosi se na vakcine i zaštitnu opremu koju Institut ima da prosljedi drugim korisnicima, te tuđeg stalnog sredstva koje je u posjedu instituta.

Pregled raspoloživih sredstava u aktivi na dan 31.12. 2023. i 31.12.2022. godine:

	31.12.2022.		31.12.2023.		INDEKS 2023/2022
	Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	
DUGOROČNA IMOVINA	1.136.936	39%	1.004.079	33%	88
Građevinski objekti	217.709	7%	211.345	7%	97
Postrojenja, oprema i namještaj	754.332	26%	653.826	22%	87
Transportna sredstva	69.909	2%	81.269	3%	116
Ostala dugoročna materijalna imovina	27.792	1%	27.792	1%	100
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	16.993	1%	0		0
Nematerijalna imovina	50.201	2%	29.847	1%	59
KRA TKOROČNA IMOVINA	1.809.629	61%	2.000.902	67%	111
Zalihe	305.968	10%	308.982	10%	101
Potraživanja od kupaca	1.024.624	35%	831.953	28%	81
Novac i novčani ekvivalenti	399.558	14%	807.426	27%	202
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i ragraničenja	79.479	3%	52.541	2%	66
UKUPNA IMOVINA (AKTIVA)	2.946.565	100%	3.004.981	100%	102
Vanbilansa evidencija	228.747		141.594		62

Grafički prikaz strukture AKTIVE po veličini na dan 31.12.2022.

10.3. KAPITAL

Kapital Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (vlastita sredstva) iskazan na dan 31.12.2023. godine iznosi 2.016.095 KM, što u odnosu na stanje početkom godine, odnosno na dan 31.12.2022. godine predstavlja povećanje za 277.231 KM, odnosno za ostvaren višak prihoda nad rashodima (dobit) za 2023. godinu.

Najveća stavka u kapitalu nalazi se na stavci -Neraspoređena dobit iz prethodnih perioda, u

iznosu od 1.266.543 KM.

U odnosu na stanje početkom godine, ova pozicija ima smanjenje za iznos od 326.892 KM, a navedeno smanjenje se odnosi na pokriće ostvarenog gubitka iz 2022. godine.

Nakon knjiženja dobiti tekućeg perioda na stavku Neraspoređena dobit iz prethodnih perioda, ova stavka će imati vrijednost 1.543.774

10.4. OBAVEZE (ZADUŽENOST)

Obaveze Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica na dan 31.12.2023. godine su iskazane u skladu sa obrascem Izvještaja o finansijskom položaju (bilansom stanja) koji se primjenjuje počev od sačinjavanja finansijskog izvještaja za 2022. godinu. Shodno navedenom obrascu (bilansu stanja) ukupne obaveze su iskazane kao dugoročne i kratkoročne obaveze.

Ukupne dugoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine su iskazane u iznosu od 384.961 KM, što je za 4.585 KM veći iznos u odnosu na 31.12.2022. godine. Ovdje važno napomenuti da se cijeli iznos dugoročnih obaveza odnosi na stavku "odgođeni prihodi", što zapravo znači da će se cijeli iznos priznati kao prihod u iznosima za koje se sredstva na koja se odnose amortizuju u narednom periodu.

Ukupno iskazane kratkoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine iznose 603.925 KM, od čega stavka "odgođeni prihod" kao stavka kratkoročnih obaveza iznosi 64.040 KM, tako da ukupne kratkoročne obaveze (bez odgođenih prihoda) na dan 31.12.2023. godine iznose 539.885 KM. U odnosu na ukupne kratkoročne obaveze (bez odgođenih prihoda) prethodne godine, došlo je do smanjenja obaveza za 139.531 KM.

Na dan 31.12.2023. godine Institut je kratkoročnim obavezama (bez odgođenih prihoda) finansirao 18% raspoložive aktive (u 2022. godini 23%). Poželjno je da ovaj pokazatelj nije veći od 50%, što ukazuje da je kontinuirano finansiranje aktivnosti koje Institut realizira unutar prihvatljivog stepena zaduženosti i popravlja se.

Najveće obaveze, kao i u prethodnoj godini, evidentirane su na stavci Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja u iznodu od 430.615 KM, što predstavlja 71,3% ukupnih kratkoročnih obaveza (u 2022. godini bilo 58,9%). Najnačajniji udio u ovim obavezama imaju obaveze prema zaposlenim, kao i pripadajućim porezima i doprinosima za iste, a što se odnosi na plate i druge obaveze prema radnicima koja se odnose na decembar prethodne godine, a isplaćuju se u januaru tekuće godine, te se kao takvi knjiže na kontu obaveza.

Na drugom mjestu po veličini kratkoročnih obaveza su obaveze iskazane na poziciji obaveza prema dobavljačima koje su na dan 31.12.2023. godine iznosile 94.917 KM i za 86.296 KM su manje u odnosu na obaveze iskazane na dna 31.12. prethodne godine. Obaveze prema dobavljačima imaju udio od 15,7% u ukupnim kratkoročnim obavezama Instituta.

Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica na dan 31.12.2023. nije imao iskazanih kreditnih zaduženja.

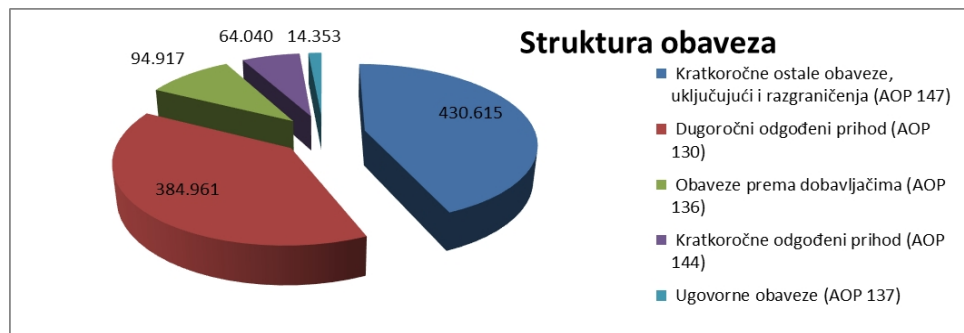
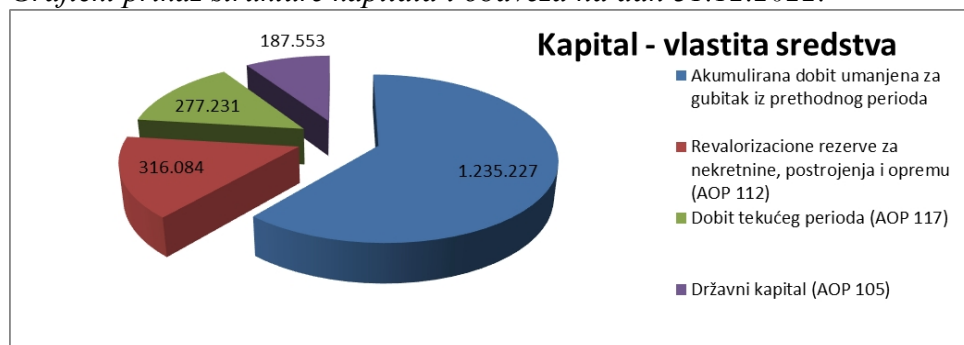
Pregled pozicija pasive bilansa stanja na dan 31.12.2023. godine

	31.12.2022.		31.12.2023.		INDEKS 2023/2022
	Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	
UKUPNO KAPITAL	1.738.864	59%	2.016.095	67%	116
Državni kapital	187.553	6%	187.553	6%	100
Revalorizacione rezerve	316.084	11%	316.084	11%	100

Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda	1.593.435	54%	1.266.543	42%	79
Dobit tekućeg perioda	0	0%	277.231	9%	
Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda	-31.316	-1%	-31.316	-1%	100
Gubitak tekućeg perioda	-326.892	-11%			0
DUGOROČNE OBAVEZE	380.376	13%	384.961	13%	101
Odgođeni prihod	380.376	13%	384.961	13%	101
KRATKOROČNE OBAVEZE	827.325	28%	603.925	20%	73
Obaveze prema dobavljačima	181.213	6%	94.917	3%	52
Ugovorne obaveze	10.688	0%	14.353	0%	134
Odgođeni prihod	147.909	5%	64.040	2%	43
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	487.515	17%	430.615	14%	88
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (PASIVA)	2.946.565	100%	3.004.981	100%	102

Grafički prikaz strukture kapitala i obaveza na dan 31.12.2022.

11. PROSTOR

Institut koristi ukupno 2.095 m² prostora, od čega je 1435 m² vlastitog prostora, dok se 480 m² prostora Instituta «Kemal Kapetanović» u kampusu Univerziteta koristi po osnovu najma, kao i 180 m² prostora koji se pod zakupom koristi u Poslovnoj zoni Zenica.

Prostor kojeg Institut trenutno ima na raspolaganju je nedovoljan. Poseban problem predstavlja nedovoljan prostor laboratorija za mikrobiološke analize hrane i vode, kao i laboratorija za hemijske analize hrane i vode, koji je neadekvatan obzirom na povećan obim poslova koje ovi laboratoriji obavljaju. Iz tog razloga je neophodno osigurati dodatni prostor za rad laboratorija, ili naći drugi adekvatan prostor.

Članom 17, stav 3. Zakona o osnivanju JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane (Službene novine ZDK broj 5/15 i 10/18) propisano je da je "osnivač dužan obezbjediti Institutu adekvatan prostor za rad".

Očekujemo da će se stvoriti uslovi da Institut u narednom periodu ima adekvatan prostor osiguran od strane Osnivača.

12. ZAKLJUČAK

Ocjena poslovanja javnih ustanova se vrši na osnovu više parametara, među kojima bi za ustanovu kakva je Institut za zdravlje i sigurnost hrane bili:

- izvršenje misije (razloga postojanja)
- obima pruženih usluga
- kvaliteta izvršenih poslova
- uticaja (impakta) djelovanja
- finansijskog poslovanja
- kratkoročne i dugoročne imovine
- akumulirane "dobiti" ili "gubitka" iz ranijeg perioda
- zaduženosti

Misija Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica je vodeća stručna ustanova u oblasti javnog zdravlja na Kantonu, koja ima povjerenje stanovništva i koja je u stanju identifikovati i zadovoljiti potrebe svojih korisnika iz oblasti zaštite i unapređenja zdravlja građana, kroz visokostručnu specijalističku djelatnost baziranu na najnovijim saznanjima i mogućnosti savremene dijagnostičke tehnologije. Možemo konstatovati da je Institut u prethodnom periodu, pa i u 2023. godini u potpunosti ispunio svoju misiju.

Vizija razvoja Instituta je biti vodeći u državi na polju inovativnosti, prepoznavanja i zadovoljavanja potreba poslovnih partnera, vlasti i naroda u domenu prevencije, promocije, nadzora, zaštite i unapređenja zdravlja građana, kao i zaštite poslovnih partnera od rizika u vezi sa zdravljem njihovih korisnika. Može se konstatovati da je i ovako postavljena vizija dostignuta i da je vrijeme da se kreira nova što će se postići kroz izradu dokumenta Strategija razvoja Instituta.

Planom poslovanja za 2023. godinu bilo je predviđeno:

1. Unaprijediti kvalitet rada i kvalitet pruženih usluga,
2. Unaprijediti interni sistem kvaliteta ISO 9001 na nivou Instituta
3. Proširiti listu akreditovanih metoda po ISO 17025
4. Proširiti dijapazon rada u oblasti pružanja usluga analize hrane, vode i predmeta opšte upotrebe,
5. Povećati udio usluga «prodaje znanja»
6. Osigurati maksimalno iskorištenje kapaciteta za izvršenje obaveza prema kupcima
7. Osigurati adekvatniji prostor za rad svih organizacionih jedinica Instituta, a posebno laboratorija
8. Razviti ponudu novih paketa usluga prema poslovnim partnerima
9. Dalje razvijati djelatnost Školske higijene
10. Uvoditi nove poslove u oblasti organizacije određenih aktivnosti
11. Razvijati partnerske odnose u cilju povlačenja sredstava EU fonda kao i drugih donatora

12. Unaprijediti saradnju sa drugim zdravstvenim ustanovama i drugim javnim i privatnim ustanovama radi unapređenja zdravlja i uslova življenja stanovništva Kantona
13. Unapređivati saradnju sa drugim institucijama sličnog profila u zemlji i inostranstvu
14. Osnajati kapacitet Instituta kroz stručno osposobljavanje zaposlenih
15. Obezbediti likvidnost tokom cijele godine
16. Aktivno tražiti nove mogućnosti za djelovanje i razvoj Instituta

U svim pobrojanim aspektima Institut je zabilježio dobar rezultat:

1. Bazni pristup Instituta u svom funkcionisanju je kvalitet rada i kvalitet pruženih usluga. Na tom planu je dalje osigurana akreditacija po ISO 17025 standardu, a u 2023. godini je realizovano certificiranje Instituta (Zavoda za javno zdravstvo) po standardima AKAZ-a.
2. Interni sistem ISO 9001 je dodatno unaprijeđen kroz inoviranje procedura i usklađen sa zahtjevima standarda 17025, kao i AKAZ-a.
3. U toku 2023. godine paleti akreditovanih metoda dodato je 17 novih metoda.
4. Obzirom na ograničenja prostora, može se konstatovati da je proširenje analiza hrane, vode i predmeta opće upotrebe zadovoljavajuće, iako ne prevelikog obima. Institut je još 2022. godine bio prva (i za sad još uvijek jedina) laboratorija u FBiH koja ima sve akreditovane metode za analize vode po važećem Pravilniku, kao i jedini laboratorij u FBiH koji ima akreditovane metode za dijagnostiku mikotoksina u mlijeku i mesu.
5. Institut stalno pojačava svoje učešće "usluga znanja", što se pokazalo i u 2023. godini kada je učešće ovih usluga poraslo sa 6,6% na 8,8% u odnosu na usluge na tržištu. Značajan je udio "usluga znanja" i u onom dijelu rada Instituta koji se obavlja za javne naručioce (Zavod zdravstvenog osiguranja, Ministarstava Zeničko-dobojskog kantona). Institut kontinuirano radi i u oblasti istraživanja. Tako je tokom 2023. godine realizovano 48 istraživačko-razvojnih projekata među kojima se mogu izdvojiti: Istraživanje prisustva mikotoksina u hrani ZDK, Istraživanje prisustva teških metala u mesu i mesnim prerađevinama na području ZDK, Antimikrobna rezistencija, Mapiranje kapaciteta za prevenciju raka dojke i mamografski skrining u Federaciji BiH...
6. Institut je u 2023. godini uspio zadržati obim aktivnosti, pa čak ga i povećati uprkos manjem broju angažovanog osoblja, što pokazuje da su postojeći kapaciteti iskorišteni znatno većoj mjeri.
7. Na polju osiguranja prostora, u 2023. godini ne možemo reći da smo bili uspješni, jer je površina korištenog prostora čak i smanjena, što je uzimalo na uslove rada osoblja. Međutim, taj problem se u, značajnijoj mjeri nije odrazio na obim posla i efekte poslovanja. Treba napomenuti, da, iako je Osnivač (Zeničko-dobojski kanton) po Zakonu o osnivanju Instituta preuzeo obavezu osiguranja adekvatnog prostora za rad, to se nije desilo uglavnom iz razloga što ni Osnivač nema na raspolaganju protore koji bi bili adekvatni za djelatnost Instituta. Očekujemo da u narednom periodu i ovaj problem bude riješen ili bar ublažen.
8. Institut u nastupu na tržištu kontinuirano nastoji prilagoditi svoj paket usluga prema potrebama i zahtjevima klijenata. Obzirom da smo, u zadnjih 2-3 godine, u značajnoj mjeri preusmjereni na veliki broj malih klijenata, to nam otežava ovaj pristup.
9. Djelatnost Školske higijene se dalje kontinuirano unapređuje i razvija. Tokom 2023. je provedeno istraživanje oralnog zdravlja među školskom djecom na području ZDK, a zaposlenici ove službe su učestvovali u regionalnom projektu "Better road safety system based on in-depth analysis of road accidents in Bosnia and Herzegovina and Serbia"
10. Inovativnost je već duže vrijeme prepoznata u Institutu kao ključni faktor dugoročne

održivosti i uspješnosti. Iz tog razloga Institut je i tokom 2023. godine inovirao svoje djelovanje kroz dalji razvoj i širenje mreže monitoringa polena u zraku, a stvorene su i mogućnosti da se u narednom periodu uspostavi sistem agrometeo stanica čijim korištenjem bi trebalo biti omogućeno racionalnije korištenje pesticida čime će se smanjiti rizici po zdravlje stanovništva koje konzumira prehrambene proizvode. U očekivanju isporuke određene dijagnostičke opreme, Institut priprema uslove da se, korištenjem te opreme, ponude nove usluge klijentima na tržištu.

11. Institut je, zahvaljujući učešću u projektu Italijanske regije Piemonte (Uspostava skrininga za rano otkrivanje raka dojke na području ZDK), prepoznat kao važan partner u budućem projektu, kojeg će finansirati EU u iznosu od oko 25 miliona Eura, a čiji partneri će (pored Instituta i organizacije RE-TE iz Torina) biti UNFPA BiH, WHO BIH, Federalno ministarstvo zdravstva, Ministarstvo zdravstva RS, a vjerovatno i Italijanska organizacija za međunarodnu saradnju.
12. Promotivne aktivnosti koje imaju za cilj poboljšati suzbijanje određenih zdravstvenih pojava i oboljenja su realizovane u značajnoj mjeri (veliki broj zdravstveno-promotivnih kampanja, veliki broj tekstova na razne teme, provođenje projekta uspostave Skrininga za rano otkrivanje promjena na dojkama...)
13. Institut je jedna od lidera u uspostavi saradnje sa sličnim organizacijama u regionu. Tako je 2023. godine Institut učestvovao na drugoj Međunarodnoj konferenciji o jednom zdravlju u Podgorici. Treba napomenuti da je upravo Institut inicirao i koordinirao formiranje ovakve regionalne mreže - Balkanske mreže jednog zdravlja (BOHN).
14. Pandemija je pokazala sposobnost Instituta da odgovori na nove i neočekivane potrebe zajednice i poslovnih subjekata. U kontinuitetu se provodi inovacija znanja zaposlenih kroz omogućavanje zaposlenim da pohađaju određene treninge te na drugi način podižu stepen svog znanja i osposobljenosti, a posebno u primjeni novih znanja i vještina.
15. Na planu upravljanja rizikom, Institut je uspostavio sistem i procedure po sistemu FUK (Finskijsko upravljanje i kontrola). Naplata potraživanja predstavlja jedan od rizika poslovanja. U 2023. godini Institut je ostavrio naplatu otpisanih potraživanja za 87% veću nego u prethodnoj godini. Koeficijent obrta potraživanja bilježi porast sa 5,57 na 7,8 što vodi ka skraćanju vremena za naplatu potraživanja. Trajanje naplate potraživanja u 2023. godini je skraćeno sa 66 na 47 dana. Ovo pokazuje uspješnost službi Instituta da ostvare bržu naplatu potraživanja. čime se osigurava stabilnost poslovanja a time smanjuje jedan od važnih rizika.
16. U svom poslovanju tokom 2023. godine Institut je obezbjedio punu likvidnost i redovno izmirivao sve svoje obaveze, što se vidi i iz pokazatelja Stope tekuće likvidnosti (povećana za 219% na 331%) i stope ubrzane likvidnosti (povećana sa 182% na 280%), kao i stopu trenutne likvidnosti (povećana sa 48% na 134%)

Broj usluga koje su pružene na tržištu bilježi porast u 2023. godini kod većine grupa usluga. To se vidi i kroz povećan prihod sa tržišta.

Institut je u 2023. godini ostvario ukupne prihode u iznosu od **6.373.252 KM** i rashode u ukupnom iznosu od **6.460.021 KM**, odnosno ostvario je višak prihoda nad rashodima u iznosu od **277.231 KM**.

Ostvareni porast prihoda u odnosu na prethodnu godinu je bio 9,60%, a rashodi su smanjeni za 0,22%.

Treba konstatovati da je Institut ostvario porast prihoda na tržištu za 3,50%, a ako se tome dodaju i prihodi od projekata, onda je ovo uvećanje 4,2%.

Većina stavki prihoda je rasla, a na drugoj strani je većina stavki rashoda smanjena, što je rezultiralo ovakvim poslovnim rezultatom.

Nakon negativnog poslovnog rezultata u 2022. godini, menadžment je poduzeo niz mjera stabilizacije poslovanja. Potrebe za kadrom su tokom godine rješavane na način da se sve potrebe rješavaju preraspodjelom postojećeg osoblja, što je naravno uticalo na neke parametre poslovanja i izvršenja usluga, ali je bilo nužno u datim okolnostima.

Odmah po početku godine su predložene i provedene mjere za prevazilaženje stanja koje je rezultiralo negativnim poslovnim rezultatom u 2022. godini. Mjere su se provodile tokom cijele godine, tako da je (za ilustraciju) u prvih 8 mjeseci ostvaren porast prihoda od skoro 418.000 KM, a rashodi su smanjeni za 67.000 KM. U ove rezultate (za prvih osam mjeseci) nisu uračunati projekti koje finansira Ministarstvo zdravstva čija realizacija je takođe dala pozitivne efekte, ali se ovi efekti obračunavaju krajem godine.

Institut je posebno uspješan u prisustvu u medijima. Na facebook stranici objavljeno je 324 priloga. Objavljeno je 135 videa (Facebook i Youtube) sa 283935 pregleda.. Na 751 portala objavljeno je 1.580 priloga u vezi Instituta i njegovih aktivnosti. Ovi elektronski mediji se nalaze širom BiH, ali i izvan BiH. Na web stranici Instituta tokom 2023. godine objavljeno je 237 članka na razne teme. Stručnjaci Instituta su tokom 2023. godine imali 57 gostovanja na elektronskim medijima (TV i radio) na razne teme.

Na polju istraživanja, Institut je takođe jako aktivan što se vidi kroz 48 istraživačkih i stručnih projekata, od kojih je značajan broj prezentovan na međunarodnom planu.

KRATKOROČNA I DUGOROČNA IMOVINA

NETO sadašnja vrijednost dugoročne imovine iznosi: 1.004.079 KM.

Najveću NETO sadašnju vrijednost dugoročne imovine čini stavka „Postrojenja, oprema i namještaj“ u iznosu od 653.826 KM, što je 65,10% ukupne dugoročne imovine.

Udio upisanih građevinskih objekata u ukupnoj neto sadašnjoj vrijednosti dugovorne imovine je 211.345 KM, odnosno 21,04%.

Kratkoročna imovina Instituta na dan 31.12.2023. godine iznosi 2.000.902 KM, što je u odnosu na stanje 01.01.2023. godine, povećanje za 191.273 KM, odnosno za 10,56%.

Najveći udio u kratkoročnoj imovini evidentiran je na stavci – Potraživanja od kupaca, u iznosu od 831.953 KM, što predstavlja 41,57% ukupne kratkoročne imovine. Potraživanja od kupaca su na dan 31.12.2023. godine su manja u odnosu na prethodnu godinu za 192.671 KM.

AKUMULIRANA "DOBITI" ILI "GUBITAK" IZ RANIJEG PERIODA

Akumulirana dobit iz ranijeg perioda ("neraspoređena dobit iz prethodnog perioda") je krajem 2023. godine iznosila 1.266.543 KM, a nakon što se izvrši knjiženje dobiti iz 2023. godine, akumulirana dobit iz ranijeg perioda će iznositi 1.512.666 KM.

ZADUŽENJA-OBAVEZE

Ukupno dugoročne obaveze na dan 31.12.2023. godine su iskazane u iznosu od 384.961 KM. Ukupno iskazane kratkoročne obaveze na dan 31.12.2022. godine iznose 603.925 KM.

Na dan 31.12.2023. godine Institut je kratkoročnim obavezama (bez odgođenih prihoda) finansirao 18% raspoložive aktive (u 2022. godini 23%). Poželjno je da ovaj pokazatelj nije veći od 50%, što ukazuje da je kontinuirano finansiranje aktivnosti koje Institut realizira

unutar prihvatljivog stepena zaduženosti i popravlja se.

Pandemija je pokazala sposobnost Instituta da odgovori na nove i neočekivane potrebe zajednice i poslovnih subjekata. Treba izdvojiti razvoj metodologije biosigurnosti kojom je Institut u značajnoj mjeri pomogao poslovnim subjektima, ali i društvenim subjektima (škole) da se uspješnije nose sa izazovima širenja infekcije.

Dugogodišnja poslovna politika Instituta kojom se klijent stavlja u centar pažnje pokazala se opravdanom i dala je dobre rezultate.

Sama činjenica da su prihodi na tržištu porasli za 4,1%, uprkos nelojalnoj konkurenciji i značajnim poslovnim promjenama, pokazuje da je uloženi izuzetan napor svih uposlenih, a posebno menadžmenta Instituta. Međutim, treba imati u vidu da je poslovanje na ovom tržištu sve teže iz razloga jačanja konkurencije koja je uglavnom nelojalna i dolazi iz privatnog sektora, što u odnosu na ovu konkurenciju stavlja Institut kao javnu ustanovu u znatno nepovoljniji položaj.

Uspješno se održava sistem akreditacije laboratorija, koji je ključan uslov za značajan dio poslova na tržištu.

Rad i razvoj Instituta u periodu od osnivanja (ukupan prihod uvećan za 68%, prihod na tržištu uvećan za 60%, broj zaposlenih uvećan za 40%) pokazuje da se radi o ustanovi koja se može nositi sa izazovima i svakako je za očekivati da će Institut i pored izazova koji predstoje iskoristiti to na najbolji mogući način, kroz prepoznavanje i zadovoljavanje potreba poslovnih partnera, vlasti i naroda u domenu prevencije, zaštite i unapređenja zdravlja ljudi i životinja, kao i zaštite poslovnih partnera od rizika u vezi sa zdravljem njihovih korisnika.

VD DIREKTOR
Senad Huseinagić